

Rapport og planer (2007-2008)

Høgskolen i Tromsø

Innholdsfortegnelse

Innledning.....	1
1. Resultatrapportering 2007.....	5
1.1. Hovedmål 1 - Høgskolen skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.	5
1.1.1. Delmål 1.1 - Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.....	5
1.1.2. Delmål 1.2 - Høgskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming. .	6
1.1.3. Delmål 1.3 - Høgskolene skal ha internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.	7
1.1.4. Særskilte rapporteringsområder fastsatt av KD	9
1.1.5. Delmål fastsatt av høgskolen.....	11
a) Landsdelens behov og utviklingen i Nord-Norge	11
b) Bachelorgradsstudier.....	12
c) Mastertilbud	12
d) Studiepoengproduksjon.....	13
e) Videreutvikling av kvaliteten på og organisering av studentenes praksis	14
f) Desentraliserte utdanninger	15
g) Kvalitetssystem, studentaktivt læringsmiljø, evalueringer og undersøkelser	16
1.2. Hovedmål 2 - Høgskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid. Høgskolene har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder. Høgskoler som kan tildele doktorgrad, har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad.....	17
1.2.1. Delmål 2.1 - De statlige høgskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene.....	20
1.2.2. Delmål 2.2 - Høgskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig. Høgskoler som tildeles stipendiatstillinger skal sørge for god gjennomføring av forskerutdanningen. ...	22
1.2.3. Delmål fastsatt av høgskolen.....	23
a) Høgskolen skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionen, herunder plassering, videreutvikling og organisering av NorAforsk.	23
1.3. Hovedmål 3 - Høgskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Høgskolene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.	24
1.3.1. Delmål 3.1 - Høgskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.	24
1.3.2. Delmål 3.2 - Høgskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.....	25
1.3.3. Delmål fastsatt av høgskolen.....	26

a) Høgskolen vil formidle resultatene av FoU-aktiviteten til allmennheten og ulike interessegrupper.	26
1.4. Hovedmål 4 - Høgskolene skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene.....	27
1.4.1. Delmål 4.1 - Høgskolene skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder.....	27
1.4.2. Delmål 4.2 - Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.	28
1.4.3. Delmål 4.3 - Høgskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer.	29
1.4.4. Delmål fastsatt av høgskolen.....	32
a) Høgskolen vil forbedre den faglige, pedagogiske og didaktiske kompetansen i det faglige personalet gjennom blant annet forsknings- og utviklingsarbeid, kollegaveiledning, mentorordninger og pedagogisk skolering.	32
b) Høgskolen vil sikre trygghet og gode arbeidsvilkår gjennom forutsigbar og god personalpolitikk. Det skal i denne sammenheng legges spesiell vekt på seniorpolitikk..	32
1.5. Øvrig rapportering	32
1.5.1. Aktivitetskrav	32
1.5.2. Erfaringer ved bruk av risikostyring	33
1.5.3. Bygg, anskaffelser og miljø	33
1.5.4. Økonomirapportering	35
2.1 Plan for virksomheten	39
2.1.1. Særskilte utfordringer.....	39
2.1.2. Utdanning	39
2.1.3. Forskning og utviklingsarbeid.....	46
2.1.4. Formidling.....	52
2.1.5. Personal og økonomiforvaltning	53
2.2. Plan for tildelt bevilgning for 2008	56
Vedlegg	57

Innledning

I. Generelt om Høgskolen i Tromsø

Vår visjon:

*Profesjonshøgskolen i Nord
- Nærværende og nyskapende*

Høgskolens overordnede målsetning er å gi utdanning og drive forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid med vekt på kvalitet, utvikling og nyskaping. Vi skal være en viktig og konstruktiv bidragsyter til utvikling av samfunnslivet i vår region.

Våre fokusområder:

- Høgskolen skal gi undervisning og drive forskning og faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid som møter samfunnets krav til kvalitet
- Høgskolen skal ha et attraktivt og stimulerende lærings- og arbeidsmiljø for studenter og medarbeidere
- Høgskolen skal tilby profesjonsutdanninger med forankring i Nord-Norge og bidra til å dekke landsdelens behov for kompetent arbeidskraft innenfor våre fagområder
- Høgskolen skal fremme kunnskap om og respekt og forståelse for ulike kulturer gjennom internasjonalt samarbeid og økt internasjonalt fokus i utdanningene

Mål og fokusområder er forankret i høgskolens strategiske plan.

Høgskolen i Tromsø er en middels stor høgskole med ca. 2.600 studenter og 370 ansatte. I hovedsak tilbyr høgskolen profesjonsstudier og har tilbud innenfor 20 ulike grunnutdanninger. Høgskolen har også en rekke videreutdanningstilbud, herunder spesielt mange yrkessertifiserende helsefaglige videreutdanninger.

En kort gjennomgang av våre *grunnutdanninger* fremviser Høgskolen i Tromsø som *Profesjonshøgskolen i Nord*:

- **Helsefag:** Høgskolen tilbyr følgende bachelorutdanninger: Bioingeniørutdanning, ergoterapeututdanning, fysioterapeututdanning, radiografutdanning, sykepleierutdanning og tannpleierutdanning.
- **Ingeniør- og økonomifag.** Høgskolen tilbyr ingeniørutdanning på bachelornivå i nautikk, sikkerhet og miljø, automasjon, prosess og gassteknologi. Høgskolen tilbyr ettårige, toårige og treårige økonomiutdanninger.
- **Lærerutdanninger:** Høgskolen tilbyr følgende grunnutdanninger: Allmennlærerutdanning, allmennlærerutdanning med realfagsprofil, faglærerutdanning i praktiske og estetiske fag og førskolelærerutdanning.
- **Kunsthøgskolen:** Høgskolen tilbyr bachelorutdanninger i musikk (både faglærer og utøvende) og er akkreditert for masterutdanning i musikk. Høgskolen tilbyr også bachelorutdanning i samtidskunst.

II. Høgskolen i Tromsø i 2007

i. Fusjonen med Universitetet i Tromsø

Høgskolen i Tromsø og Universitetet i Tromsø har ved flere anledninger, og i ulike sammenhenger drøftet og utredet forholdet mellom de to institusjonene. På et felles styreseminar 23. mars 2006 konkluderte styrene med en intensjon om å starte prosessen med å fusjonere de to institusjonene. De respektive styrene ba administrasjonene ved de to institusjonene om å utarbeide beslutningsgrunnlag for fusjonen.

Programerklæringen for fusjonen, "Et nytt universitet i nord", ble ferdigstilt høsten 2006. Samtidig ble det etablert "tenketanker" innenfor områdene medisin/helse, lærerutdanning, kunsthøgskole, økonomifag og teknologifag. Disse fikk i oppdrag å komme med forslag som kunne bidra til å oppfylle ambisjonen om at den nye institusjonen skal gi tilbud som er kvalitativt gode og i tråd med samfunnets og næringslivets behov i nord. Arbeidet i disse tenkegruppene og den øvrige prosessen viste at det er stort potensial for faglige gevinster ved en fusjon. Slike gevinster er identifisert innenfor alle de fem fokuserte fagområdene:

- Et *helsefaglig miljø* som dekker kompetansebehovene for framtidens behandlingsteam og kan legge til grunn et helhetsperspektiv på helseforståelse.
- En kombinasjon av *realfag og teknologiske fag* som gir potensial for utvikling av kompetanse innenfor områder som er høyt etterspurt, særlig i lys av utviklingen i nordområdene.
- Et samlet *økonomimiljø* med betydelig rekrutteringspotensial ved å dekke et stort behov i markedet.
- Muligheter for å lage en ny *lærerutdanning* som svarer på nasjonale utfordringer i forhold til både utdanningskvalitet og forskning gjennom samordning av kompetanse og ressurser ved de to institusjonene.
- Et *kunsthøgskolemiljø* som gis universitetsstatus og representerer et viktig supplement til bredden i fagporteføljen.

Institusjonene har videre inngått *Avtale om forutsetninger* for en fusjon (høst 2007). Det er også fremforhandlet en avtale om utøvelse av medbestemmelse etter Hovedavtalen § 2 nr. 2 og foretatt en utredning av de ansattes rettigheter og plikter ved en fusjon.

På styremøter 18.10.07 vedtok et enstemmig høgskolestyre og et enstemmig universitetsstyre å søke Kunnskapsdepartementet om å få fusjonere med virkning fra 01.01.09. Søknaden ble overlevert Statsråden i et eget møte 04.12.07.

ii. Kompetanseløftet av faglig ansatte

Det har i 2007 vært en markert økning i kompetansen til de ansatte ved Høgskolen i Tromsø. Antall professorer i hovedstilling har grunnet opprykk økt fra 1 til 6, og antall dosenter har økt fra 0 til 3. Samtidig har 4 av de fagansatte ved høgskolen disputert og blitt førsteamanuenser, 2 har fått opprykk til høgskolelektor og 3 har fått opprykk til førstelektor. Ved årsskiftet er det 12 ansatte ved høgskolen som er i lønnede stipendiatstillinger, 2 ansatte har levert inn doktorgradsavhandlingen til kommisjonsbehandling og 15 ansatte er i avslutningen av løpet

mot førstelektorkvalifisering. I tillegg planlegger flere ansatte i løpet av 2008 å fullføre sine søknader om opprykk til dosent.

iii. Den økonomiske situasjonen

Høgskolen har vært i en situasjon de siste årene hvor aktivitetsnivå og forbruk har vært for høyt i forhold til bevilgede rammer fra departementet, og situasjonen har vært spesielt bekymringsfull for to av avdelingene. Det har gjennom året vært igangsatt tiltak for å få ned lønns- og driftskostnader, herunder nedbemanning og oppsigelser. Etter god jobbing gjennom hele 2007, ser vi at resultatet for disse to enhetene i 2007 ble mer positivt enn forventet, og det er sannsynlig at både de to enhetene og høgskolen samlet sett kommer i balanse i løpet av 2008.

Antall ansatte totalt ved høgskolen har gått ned fra 2006 til 2007, noe som bl.a. skyldes ansettelsesstopp og nedbemanning. Andel lønnsutgifter sett i forhold til bevilgningen fra departementet, gikk ned fra 79% i 2006 til 73% i 2007. Fremdeles er denne andelen høy. I tillegg ser vi at en endret kompetanseprofil med større andel førstestillinger øker de totale lønnskostnadene og bidrar til at en høy andel av budsjettet går til lønnsutgifter.

iv. Akkreditering og evaluering av studieprogrammer

Allmennlærerutdanningen ble i 2004 gjenstand for NOKUTs landsdekkende evaluering av allmennlærerutdanninger. Høgskolen har gjort store framskritt spesielt innen det området hvor det ble påpekt størst forbedringspotensial - FoU-området. Høgskolen har utviklet strategier, ledelse og organisering på dette området, vi har flere eksternt finansierte prosjekter, vi har hatt en meget positiv utvikling i antall førstestillinger og vi har satt i gang en prosess for å involvere og informere studentene om FoU-arbeidet.

Det er også gjort positive framskritt i forhold til fagdidaktikk i fagundervisningen i 2007, og vi har gjort framskritt i forhold læringstrykk og studentinnsats. Når det gjelder helheten teori og praksis, har vi fått opprettet bedre samarbeidsarenaer som bør føre til en mer helhetlig utdanning for studentene. Det gjenstår å arbeide med pedagogikkfaget og dette fagets rolle og funksjon i allmennlærerutdanningen. Den faglige ledelsen og linjeorganiseringen er styrket i 2007, men det gjenstår en del arbeid for å utvikle studieprogrammene til aktive faglige enheter.

Sykepleierutdanningen ble i 2005 vært gjenstand for NOKUTs revidering av akkreditering. For å tilfredsstille kravene til et akkreditert bachelorgradsstudium i sykepleie må høgskolen oppfylle to krav:

Innen 10.11.2006 måtte vi dokumentere i fagplanen at studietilbudet er basert på forsknings- og utviklingsarbeid. Det er lagt ned et stort arbeid i denne dokumentasjonsprosessen. Det ble i 2006 blant annet utarbeidet ny fagplan for utdanningen og det ble omlagt fra to til ett studentopptak per år. NOKUT styrebehandlet saken i 2007 og høgskolens plan ble godkjent.

Innen 10.11.07 måtte vi dokumentere at undervisnings- og forskningspersonalet tilfredsstiller kravet til førstestillingskompetanse. Det ble jobbet veldig godt på dette området og høgskolen kunne innen fristen rapportere at NOKUTs krav er innfridd.

NOKUT startet evalueringen av ingeniørutdanningene høsten 2007. De foreløpige tilbakemeldingene er så langt gode. I 2008 står førskolelærerutdanningen for tur.

v. De nye studietilbudene

Høgskolens planer for 2007 var å opprett tre nye utdanninger; en bachelorutdanning i tannpleie (tidligere 2-årig), bachelorutdanning i billedkunst og allmennlærerutdanning med realfagsprofil. Alle de tre utdanningene ble startet i 2007 og med et godt søkergrunnlag.

Det har vært utfordringer knyttet til etableringen av billedkunstutdanningen på grunn av manglende husleieinndekning og behov for å skaffe utdanningen lokaler og utstyr til studiestart. Utdanningen er fortsatt under etablering med økende behov for lokaler og utstyr - fortsatt uten tilstrekkelig finansiering.

Masterstudium i musikkutøving ble godkjent av NOKUT i 2007 og lyst ut med søknadsfrist i desember 2007. Studiet igangsettes i 2008. Dette er Høgskolen i Tromsøs første masterutdanning.

1. Resultatrapportering 2007

1.1. Hovedmål 1 - Høgskolen skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

1.1.1. Delmål 1.1 - Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse med relevans for samfunnets behov.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Antall primærøkere per studieplass	2,1	2,1	2,0	2,0	Status quo for alle utdanninger foruten bioingeniør, allmennlærer og ingeniør hvor målet er 10% økning i antall kvalifiserte søkere
Antall uteksaminerte kandidater fordelt på utvalgte områder	173	197	180	159	2% vekst pr. avdeling (justert for evt. endrede aktivitetskrav).
Uteksaminerte kandidater	485	487	482	452	2% vekst pr. avdeling (justert for evt. endrede aktivitetskrav).

Rekruttering

For høgskolen sett under ett er målsettingen for 2007 oppnådd, men det er store variasjoner mellom utdanningene. For de helsefaglige grunnutdanninger som er med i Samordna opptak er trenden at antall primærøkere pr. studieplass er fallende. Målet om en økning i rekrutteringen til bioingeniørutdanningen er ikke oppfylt, søkningen er stadig fallende til tross for en rekke tiltak for å bedre rekrutteringen. Søkningen til ergoterapeututdanningen og radiografutdanningen er også falt til et for lavt nivå. Målsettingen om en økning i søkningen til allmennlærerutdanningen er heller ikke oppnådd, antall søkere er fallende. Ingeniørutdanningene rekrutterte imidlertid godt i 2007 og oppfylte målsettingen som var satt. Musikkutdanningene rekrutterte bedre enn foregående år og søkningen til den nye kunstutdanningen var bedre enn forventet.

Kandidatproduksjon

Antall uteksaminerte kandidater *innenfor utvalgte områder* (allmennlærerutdanning, førskolelærerutdanning, sykepleierutdanning og ingeniørutdanning) er noe fallende. Antall uteksaminerte ingeniører og førskolelærere holder seg stabilt, men for de andre utdanningene faller antall uteksaminerte kandidater noe. Både for lærerutdanning og sykepleierutdanning er antall fullførte kandidater fallende, men andelen som fullfører på normert studietid er nokså stabil (ca. 47% for allmennlærerutdanning og ca. 80% for sykepleierutdanning). Fullføringsgrad i henhold til avtalt studieplan er stabilt vesentlig høyere på allmennlærerutdanningen (jfr. kap 2.1.2. i Plan for 2008). Fallet i antall uteksaminerte kandidater skyldes derfor i all hovedsak en reduksjon i opptaket av studenter. Den nedadgående trenden for Avdeling for lærerutdanning ser ut til å snu i løpet av 2008. Vi er i ferd med å bli ferdig med å tilpasse oss til mindre kull på allmennlærerutdanningen – det er ikke lenger slik at store kull erstattes av små. Opptaket til allmennlærerutdanning og førskolelærerutdanning øker. For de øvrige utdanningene ser det ut til å bli mindre endringer.

Vi forventer altså at vi i 2007 nådde det laveste nivået på antall uteksaminerte kandidater innenfor utvalgte områder.

Totalt antall *uteksaminerte kandidater* har vært svært stabilt over lengre tid, men faller noe (30) fra 2006 til 2007. Nedgangen skyldes noen færre uteksaminerte ingeniørstudenter, men i hovedsak en nedgang i antall uteksaminerte allmennlærerstudenter på samlingsbasert og/eller desentralisert undervisningsopplegg. Spesielt på desentralisert allmennlærerutdanning har en sett stort frafall fra studiene.

1.1.2. Delmål 1.2 - Høgskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.

Resultatindikator		Resultat				Resultatmål 2007
		2004	2005	2006	2007	
Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år		45,3	44,8	47,0	48,9	2% vekst pr. avdeling.
Studenter per undervisnings- forsknings- og formidlingsstilling		13,0	13,3	12,6	11,4	Status quo, AFL gjennomgår ansatte- og studieporteføljen i 2007
Strykprosent	AFH	7,4	5,2	6,4	4,6	Ett prosentpoeng reduksjon pr. avdeling
	AFI	17,7	20,4	20,0	13,0	
	AFK	6,4	1,4	4,9	2,5	
	AFL	8,1	8,3	6,9	6,4	

Nye studiepoeng pr. egenfinansiert student viser en 4% øking for høgskolen totalt. Avdeling for helsefag har en nedgang på 6%, Avdeling for ingeniør- og økonomifag har en økning på 16%, Avdeling for kunsthøgskolen har tilnærmet samme tall som i 2007 og Avdeling for lærerutdanning har en økning på 14%. Høgskolen i Tromsø har et høyere antall studiepoeng pr. student enn gjennomsnittet for statlige høgskoler i 2007. Resultatmålet for 2007 var muligens vel ambisiøst.

Høgskolen samlet har en nedgang i antall studenter pr. faglig tilsatt, de største reduksjonene har skjedd ved Avdeling for ingeniør- og økonomifag og Avdeling for lærerutdanning. Ved Avdeling for ingeniør- og økonomifag har studenttallet sunket mye (nesten 100) fra 2006 til 2007, mens antall faglig tilsatte har sunket med ca. 1 årsverk. Indikatoren gir her et kunstig stort utslag dels fordi avdelingen er liten og dermed vil små endringer gi store utslag, og dels fordi en stor del av endringen i studenttallet skyldes endringer i helt eller delvis eksternt finansierte videreutdanningstilbud. Ved Avdeling for lærerutdanning har studenttallet falt med mer enn 200 studenter samtidig som antall faglig tilsatte har sunket med om lag 9 årsverk. Antall tilsatte har altså ikke falt i takt med reduksjon i antall studenter som følge av den styrte aktivitetsreduksjonen ved avdelingene. Avdeling for lærerutdanning har det høyeste tallet for antall studenter pr. faglig tilsatt ved høgskolen i 2007 (15,6), men dette er likevel lavere enn tidligere år. Opptakstallene til grunnutdanningene ved Avdeling for lærerutdanning har vært nokså stabile de 3 siste årene. Hvis vi ikke lykkes med å øke opptaket til grunnutdanningene må vi justere opp opptaket til videreutdanning for lærere og førskolelærere slik at både studiepoengproduksjonen og forholdet mellom antall studenter og faglig tilsatte endres i retning av de mål som er satt, og slik at ikke svingningene fra år til år blir for store.

Strykprosenten har utviklet seg i ønsket retning for alle avdelingene. Totalt for høgskolen er strykprosenten nå 1,2 prosentpoeng under gjennomsnittet for statlige høgskoler mens den tidligere har ligget i overkant av 1 prosentpoeng over gjennomsnittet. Se kap 2.1.2. i Plan for 2008 for resultater 2007. Her fremkommer det at enkelte utdanninger må vurdere om strykprosenten er for lav.

Avdeling for ingeniør- og økonomifag har satt inn mer ressurser på grunnlagsfagene matematikk og fysikk og en har tettere oppfølging av studentene enn tidligere for å bedre gjennomstrømmingen. Det er bl.a. innført en egen test som nye studenter må ta ved oppstart av studiet for å kartlegge studentenes basiskunnskaper slik at en kan tilpasse undervisningen til de behov en ser studentene har.

For ingeniørutdanningene er det et en del emner som krever laboratorier og avanserte simulatorer. Vi etterstreber å tilby undervisning som tar i bruk det beste innenfor simuleringverktøy. Laboratoriearbeid skal ha en sentral plass i undervisningen, derfor oppgraderes simulatorer og laboratorieutstyr fortløpende. I 2007 ble det bl.a. installert nye pc'er med navigasjonssimulatorer for nautikkstudentene.

Avdeling for kunstoffag har oppfylt sine resultatmål 100% og har produsert 18 kandidater i grunnutdanningene i musikk. Det er ikke foretatt noen endringer i undervisnings- og vurderingeformer innenfor utøvende fag der det brukes eksterne sensorer. Eksterne sensorer har i 2007 gitt gode tilbakemeldinger i sine rapporter. I skriftlige teorifag benyttes mappevurdering i stor grad.

Avdeling for lærerutdanning har innført obligatorisk deltakelse i seminarundervisning og etter studentenes foreløpige uttalelser har dette tiltaket bidratt til et godt læringsmiljø. Studentene kjenner hverandre bedre og får i større grad enn tidligere et felles utgangspunkt for ulike typer samarbeid. Om obligatorisk deltakelse vil påvirke faglig læringsutbytte i form av bedret karaktersnitt, er for tidlig å si noe om.

Seminarveilederfunksjonen som innebærer at en faglærer ved lærerutdanningen har ansvar for at hver enkelt student i løpet av studieåret får en egen samtale om sin studiesituasjon, er et bidrag både i forhold til læringsmiljø men også i forhold til økt gjennomstrømming.

Universitets- og høgskolerådet har igangsatt et arbeid med referansepaneler for vurderingsuttrykk for alle helsefaglige grunnutdanninger. De fleste av våre grunnutdanninger har vært involvert i dette arbeidet. Med bakgrunn i den økonomiske situasjonen ved avdelingen er bruken av eksterne sensorer redusert til et minimum. Færre eksterne sensorer medfører forskyvninger i arbeidsoppgaver som følge av større mengde sensurarbeid for våre lærere og dermed redusert omfang av undervisning. I tillegg er det ved avdelingen startet en debatt om bruken av vurderingsuttrykk, sensorordning osv. Denne debatten vil bli videreført i 2008.

1.1.3. Delmål 1.3 - Høyskolene skal ha internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Antall utvekslingsstudenter	43	50	67	68	70

(ut/innreisende)					
Antall fremmedspråklige utdanningstilbud	0	2	2	4	5

Alle avdelinger unntatt Avdeling for helsefag har enten status quo eller en liten økning i antall utvekslingsstudenter. Sikkerhetssituasjonen i enkelte kjerneområder med helsefaglig studentutveksling, herunder Midtøsten, svekket mulighetene for måloppnåelse. Samlet resultat er likevel kun marginalt lavere enn resultatmålet. Målsettingen om antall engelskspråklige studietilbud er nærmest oppfylt.

Avdeling for helsefag har lagt til rette for at alle studenter knyttet til studier av minst to års varighet skal kunne få et utenlandsopphold i løpet av studiet. Det er ikke fastsatt mål for lengden på det enkelte opphold, antall studiepoeng som skal hentes ved institusjoner i utlandet, eller kvalitative mål for læring, fordeling mellom teori og praksis, eller lignende. Varigheten på oppholdene varierer fra fem uker til ett år. Et flertall av studentene har et opphold på ca. 3 måneder.

I løpet av 2007 er det registrert 31 utgående utvekslingsopphold mot 36 forrige år. Dette utgjør ca. 14% av studentene som har muligheter for utveksling (studier på 2 år eller mer) og avdelingen overoppfyller målsettingen på dette området.

Sammenlignet med tidligere år har færre reist innenfor de programmene vi deltar i (Erasmus, Nordplus, Barentsplus og North2North). Årsaken til at mange har reist utenom programmene er at studentene på flere grunnutdanninger hadde anledning til å reise til Zambia høsten 2007.

At antall opphold var så lavt skyldes delvis at mange søkere trakk seg, spesielt i vårsemesteret. Det at studenter trekker seg fra utvekslingsopphold oppleves som svært uheldig fordi både avdelingen og samarbeidspartnere bruker mye ressurser som altså ikke gir resultater.

Avdeling for kunsthøgskolen har hvert år noen studenter på utveksling hos samarbeidende institusjoner i utlandet gjennom ERAMSUS og Nordplus. Også faglig personale er aktivt med gjennom ulike former for undervisnings- og FoU-samarbeid med internasjonale skoler. I tillegg jobbes det med å tilrettelegge for at praksis knyttet til instrumentalopplæring skal kunne gjennomføres i utlandet, i første rekke i Guatemala. Dette arbeidet fortsetter i 2008. Alle lavere og høyere grads studieprogrammer er tilrettelagt for utveksling.

Samlet sett er det stor internasjonal aktivitet på avdelingen. Det har vært gitt undervisning, masterclass og konserter av 21 faglærere fra andre land, og 44 utvekslinger i personalet er registrert på oppdrag ved andre institusjoner. I rapportering skal imidlertid kun utveksling av minst 1 ukes varighet rapporteres, og da ser den internasjonale aktiviteten adskilling lavere ut enn den reelt sett er.

Avdelingen har planlagt et engelskspråklig kurs for 9 studenter fra St. Olaf College i Minnesota som gjennomføres i januar 2008. De gjennomfører studieprogrammet Winter Course in Norwegian Music, 10 studiepoeng. Utenom dette har avdelingen 10 kvotestudenter der undervisningen i stor grad gis på engelsk. Utenom Winter Course er 3 studieplaner oversatt til engelsk og det er klargjort for mottak av gjestestudenter. Totalt har avdelingen 24 internasjonale heltidsstudenter fra 10 forskjellige land.

Avdeling for ingeniør- og økonomifag har hatt internasjonalt utdannings samarbeid med institusjoner i Tyrkia, Belgia og Finland. Det har vært studentutveksling med læresteder i Belgia og Finland, og det er dessuten igangsatt et samarbeid med en finsk høgskole om felles utdanning i økonomi. Avdelingen har også innledet utdannings samarbeid med Luleå Tekniske Universitet i Sverige og Memorial University of Newfoundland i Canada. Det er fortsatt problemer med å få studentene ut på 3-måneders opphold, til tross for at det er lagt til rette for dette i flere studieprogrammer.

Ved Avdeling for lærerutdanning inneholder alle fagplaner en formulering om tilrettelegging av studentutveksling primært i 3. studieår. Avdelingen har foretatt en strukturell endring som fortsatt må følges opp med et godt innhold og en god praksis.

Innen samfunnsfag har man kunnet ta 30 sp utviklingsstudier i Brasil – fra neste høst i den Dominikanske republikk. I førskolelærerutdanninga er det lagt til rette for utveksling i høstsemesteret 3. studieår. Det har vært et mangeårig samarbeid med Roskilde Seminarium i Danmark hvor det årlig har vært utvekslet studenter. Studentene tar ett semester i Danmark hvor de følger et tilrettelagt studium på engelsk ”Children at risk”, og studenter fra Danmark følger ett semester på 2. eller 3. studieår hos oss (valgfritt).

Avdelingen har gjort avtale om et Fredskorpssamarbeid med David Livingstone College of Education (DALICE) i Zambia med virkning fra 2007. Fra januar har avdelingen hatt en ansatt utplassert ved dette colleget i ett år, og en seniorrådgiver fra oss har vært der fra oktober. To av deres medarbeidere har vært ved avdelingen fra august og skal være her i ett år. I denne sammenhengen har vi tatt et initiativ til å få en avtale om studentutveksling med DALICE, og de første 8 studentene vil ha praksis der i januar 2008. Målsettingen er å utvikle 3 måneders prosjekt for studenter innenfor denne avtalen.

Avdelingen har i 2007 et engelskspråklig tilbud i samfunnsfag, *Europe and the World*, som foreløpig ikke er lyst ut. Avdelingen har fått prosjektmidler fra UArctic til å utvikle nettverk med universiteter/høgskoler i nordområdene rundt *Studiekvalitet, IKT og læring*, og vi vurderer nå å utvikle et engelskspråklig tilbud innen dette området.

1.1.4. Særskilte rapporteringsområder fastsatt av KD

Kompetanseutvikling lærere

Høgskolen har lagt stor vekt på å tilrettelegge for realisering av Kunnskapsløftet og Barnehageløftet, og tilbyr en rekke videreutdanninger og kurs/seminarer for fagutdannet og annet personale i skole og barnehage. Høgskolen arbeider aktivt med kompetanseutvikling, i tråd med intensjonene i Kunnskapsløftet og Barnehageløftet, og samarbeider med bl.a. Fylkesmannen, de regionale kontaktene for skoleeierne, Fylkeskommunen, Norgesuniversitetet og Universitetet i Tromsø for å utvikle og gjennomføre kompetanseutviklings-tilbud. Dette gjelder for eksempel et studietilbud i karriereveiledning for rådgivere i videregående skole, kurs i ledelse og teamarbeid, i utdanningsledelse og entreprenørskap i skolen. Høgskolen medvirker i prosjektet ”Veiledning av nyutdannede lærere og førskolelærere” i samarbeid med Universitetet i Tromsø. For barnehagesektoren har studietilbud som ”Ledelse og utvikling i barnehagene”, ”IKT i barnehager” og ”Småbarnspedagogikk” blitt tilbudt i 2007. Forventninger og ønsker om kompetansehevingstiltak vurderes å være imøtekommet, men det kan synes som det ikke er tilstrekkelige ressurser i skolene og barnehagene til å nyttegjøre seg disse tiltakene i tilstrekkelig grad.

Samarbeid om praksis med helsetjenesten

Det er etablert samarbeidsråd med de største praksisstedene som benyttes av helsefagutdanningene. Samarbeidsrådene disponerer midler og det er brukt 1,1 mill kroner til praksisveiledning i 2007. Av dette er det tildelt ca. kr 650.000 til konkrete samarbeidsprosjekter i 2007. Inkludert i dette er arbeidet med å utvikle og gjennomføre en felles praksisveilederutdanning som kom i gang høsten 2007.

Det er utarbeidet samarbeidsavtaler knyttet til praksisstudiene mellom høgskolen og helseforetakene under Helse Nord RHF og for jordmorutdanningen også med Helse Midt RHF. Avtalene er undertegnet for alle med unntak av Nordlandssykehuset HF. I tillegg er det undertegnet avtale mellom høgskolen og Tromsø kommune, og med Regionrådet for Midt-Troms (8 samarbeidende kommuner).

Samarbeidet knyttet til Undervisningssykehjemmet (Kroken sykehjem) i Tromsø kommune som involverer både Tromsø kommune, Universitetssykehuset i Nord-Norge, Universitetet i Tromsø, Fylkesmannen i Troms og Troms fylkeskommunen er videreført i 2007. Det er utarbeidet en ny rammeavtale for samarbeidet mellom Avdeling for helsefag og Undervisningssykehjemmet.

Høgskolen har i 2007 dessuten samarbeidet med:

- Høgskolen i Bergen om tilrettelegging for videreutdanning i organisering og veiledning av støttekontakter, avlastere og frivillige
- Tre studiesentra i Nord-Norge om desentralisert gjennomføring av studietilbud i psykisk helse og rus
- Fredskorpset om å arbeide for på sikt å etablere bachelorutdanning i fysioterapi i Malawi
- Studentsamskipnaden i Tromsø om etablering og evaluering av helsestasjon for studenter

Sammen med de andre høgskolene i landsdelen som tilbyr høgskoleutdanning i helsefag deltar vi i Høgskolesamarbeidet i regi av Helse Nord RHF. Her drøftes felles utfordringer knyttet til gjennomføring av utdanningene. Koordinering av praksisplasser står sentralt i arbeidet.

Realfagssatsing

I 2007 ble Allmennlærerutdanning med realfagsprofil igangsatt. Det er også etablert studietilbud for grunn- og videreutdanningsstudenter i fagene matematikk 2 og 3, matematikdidaktikk 1 og 2, IKT og læring 1 og 2, naturfag 1 og 2. Høgskolen samarbeider med de øvrige høgskolene i Nord-Norge og med NAROM om "Naturfag under nordlyset" – et større program som for vår del inkluderer tilbudet "Atmosfære og miljø". Realfag er et satsningsområde der spesielt høgskolens lærerutdanning har gjort store framskritt, og der vi har fått et godt omdømme. Det arbeides nå også aktivt for å ytterligere bygge opp den formelle kompetansen hos faglærerne.

Renatesatsingen er en satsing på jenter og realfag. Satsingen er tredelt, og består av leksehjelp for elever fra tre videregående skoler i Tromsø, nettverk for kvinnelige studenter ved Avdeling for ingeniør- og økonomifag og presentasjon av avdelingen for elever fra utvalgte videregående skoler i landsdelen. Leksehjelpen startet i høstsemesteret 2007 og videreføres våren 2008. De andre ordningene ble forberedt i 2007, og vil gjennomføres våren 2008.

1.1.5. Delmål fastsatt av høgskolen

a) Landsdelens behov og utviklingen i Nord-Norge

Resultatmål 2007:

- Videreføre utdanninger med landsdelsrelevans, herunder nautikk, to nye ingeniørutdanninger og en samfunnsfaglig utdanning, hhv *prosess- og gassteknologi, sikkerhet og miljø*, samt *samfunnssikkerhet og miljø*
- Utvikle utdanninger innen akuttberedskap
- Utvikle utdanninger innen psykisk helse
- Gjennomføre undersøkelser omkring utdanningsporteføljens landsdelsrelevans

Høgskolen i Tromsø skal i første rekke dekke landsdelens behov for kompetent arbeidskraft innen de profesjonene vi allerede utdanner til, samtidig som høgskolen i noen grad har anledning til å omlegge porteføljen for å dekke nye behov. I tillegg til grunnutdanningene, tilbys videreutdanninger og eksternfinansierte kurs tilpasset behov og etterspørsel i regionen.

Innen teknologiske fag er studieporteføljen for 2007 en videreføring fra 2006. Høgskolen har, i samarbeid med Universitetet i Stavanger, startet planlegging av to mastergrader med nordområdeprofil. Den ene er innen teknologi og bygger på ingeniørutdanning, og den andre er med grunnlag i samfunnssikkerhet og miljø. Høgskolen har også startet arbeidet med å videreutvikle Maritim arktisk kompetanse med nye relevante tilbud for næringslivet. Høgskolen har videreført (teknologi)utdanninger med landsdelsrelevans, herunder nautikk og de tre utdanningene som fortsatt er under oppbygging, hhv *prosess- og gassteknologi, sikkerhet og miljø*, samt *samfunnssikkerhet og miljø*. Satsingen betyr at høgskolen har et stort behov for tildeling av nye studieplasser.

Studieporteføljen innen økonomifag er en videreføring fra 2006. Høgskolen ser det som en betydelig utfordring at det ikke er rom for å avsette flere studieplasser til økonomiutdanningene til tross for god søking og behov i arbeidsmarkedet. I 2007 fikk relativt mange søkere ikke tilbud om studieplass.

Det er fortsatt et stort behov for å utdanne arbeidskraft innen musikk. Høgskolen ble i 2007 akkreditert for mastergradsstudier i musikkutøving og har hatt sin første utlysning av studieplasser med studiestart 2008, med god søking. Dette vil i betydelig grad øke kompetansen i landsdelen.

I forbindelse med kulturtilbud i landsdelen er det også behov for kompetanse innen kunst- og kulturformidling. Høgskolen gir hvert semester to emner på 15 sp innen ulike sider ved kunst- og kulturformidling. Det er planer om å sette de ulike emnene sammen til et bachelorstudium i kunst- og kulturformidling.

Høgskolen startet i 2007 sin bachelorutdanning i samtidskunst (billedkunst), og enheten Kunstakademiet er opprettet med 13 studenter. Dette studiet er svaret på mange års etterspørsel etter billedkunstnere i landsdelen.

Høgskolen startet i 2007 en allmennlærerutdanning med realfagsprofil - et samlingsbasert tilbud med 24 studenter. Studietilbudet bør kunne bidra til en styrking av realfagsundervisningen i landsdelen.

Høgskolens planer for 2007 innbar et fokus på utdanninger innen akuttberedskap. Etter initiativ fra og i samråd med Helse Nord RHF, er utdanningstilbudet innen akuttberedskap styrket ved

igangsetting av en Paramedicutdanning. I tillegg er videreutdanning i klinisk sykepleie med fordypning i akuttsykepleie er realisert.

I tråd med høgskolens planer for 2007 omkring fokus på psykisk helse, er det opprettet et studieprogram innen Tverrfaglig videreutdanning i psykososialt arbeid med barn og unge (60 sp). Utdanningstilbudet innen psykisk helse er videre styrket ved at videreutdanningen i psykisk helsearbeid omarbeidet og det er tatt opp studenter til nytt studieprogram fra høsten 2007 der Rus og psykisk helse inngår som ett av tre fordypningsområder. Det er tatt opp nye studenter til videreutdanning i psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi og til etterutdanning i psykisk helsearbeid for helsesøstre.

Høgskolens planer for 2007 tilsa at det i 2007 skulle gjennomføre undersøkelser omkring utdanningsporteføljens landsdelsrelevans. Høgskolen har imidlertid ikke kunnet prioritere en slik undersøkelse i tillegg til det omfattende arbeidet i 2007 hvor alle utdanningsområdene inngikk i utviklingssamtaler med komplementære og overlappende fagmiljø ved Universitetet i Tromsø med tanke på den fremtidige fusjonen. Landsdelsrelevans har imidlertid vært et underliggende tema for alle disse arbeidene. Høgskolen startet i 2007 også et arbeid med å utrede Troms sitt regionale utdanningsbehov i form av prosjektet Tromskomp og med eksterne medlemmer.

Grunnet krav om redusert studiepoengproduksjon innen lærerutdanningsfag er det ikke gjort større strategiske endringer i studieprogramporteføljen på dette området. Fagvalgstilbudet og videreutdanningstilbudet ble i 2007 kraftig redusert for å få til bedre samsvar mellom aktivitetsnivå og fornuftig økonomisk drift.

Høgskolen anser det som ønskelig, forutsatt et tilstrekkelig økonomisk fundament, med en utvikling av flere tilbud som vi vet det er behov for i skoler og barnehager, særlig innenfor språkutvikling, grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving og regning, tilpasset opplæring og flerkulturell kompetanse.

b) Bachelorgradsstudier

Resultatmål 2007:

- Igangsette en 3-årig tannpleierutdanning (bachelor)
- Igangsette en bachelorutdanning i billedkunst med 15 studenter
- Igangsette en allmennlærerutdanning med realfagsprofil

Høgskolens planer for 2007 var å opprett tre nye utdanninger; en bachelorutdanning i tannpleie (tidligere 2-årig), bachelorutdanning i billedkunst og allmennlærerutdanning med realfagsprofil. Alle de tre utdanningene ble startet i 2007 og med et godt søkergrunnlag.

c) Mastertilbud

Resultatmål 2007:

- Godkjent mastersøknad og oppstart av masterutdanning i musikk
- Godkjent mastersøknad og oppstart av masterutdanning i pedagogisk veiledning og profesjonslæring
- Avklare samarbeid med UiT omkring felles mastergrader innen kliniske helsefag med eventuelt påfølgende søknad til NOKUT omkring akkreditering av delemner
- Vurdere behovet for å opprette en masterutdanning innen teknologifag

Masterstudium i musikkutøving ble godkjent av NOKUT i 2007 og lyst ut med søknadsfrist i desember 2007. Studiet igangsettes i 2008. Dette er høgskolens første masterutdanning. Ved

søknadsfristens utløp 15. desember var det kommet inn 16 søkere til masterstudiet. Dette er ca. det dobbelte av det høgskolen kan ta opp. Høgskolen har planer for å søke om akkreditering om master i hørelære og i instrumentalundervisning.

Høgskolen sendte i 2007 inn en søknad til NOKUT om godkjenning av et mastertilbud i pedagogisk veiledning og profesjonslæring (aksjonslæring). Det sakkyndige utvalget var skeptisk til denne sammenstillingen av veiledning og aksjonslæring og oppfordret oss til å utvikle et tilbud med ren veiledningsprofil. Det arbeides nå med å utvikle dette, og det arbeides for å få en felles nordisk mastergrad med Universitetet i Jønkøping om pedagogisk veiledning. Målet er oppstart av moduler høsten 2008.

Drøftingene med Universitetet i Tromsø om å etablere et mastergradsløp innen kliniske helsefag der aktuelle videreutdanninger ved Høgskolen i Tromsø er en del, ble videreført i 2007 uten at man kom fram til noen klare konklusjoner. Arbeidet blir nå en del av fusjonsforberedelsene.

Arbeidet med å utvikle en masterutdanning innen teknologifag ble startet i 2007 og videreføres i 2008.

d) Studiepoengproduksjon

Resultatmål 2007:

- Avdeling for kunstfags og Avdeling for helsefags studiepoengproduksjon skal maksimalt overstige produksjonskravet med 15% i 2007, hhv. 133 (153) og 772 (888) heltidsekvivalenter.
- Avdeling for lærerutdannings og Avdeling for ingeniør- og økonomiutdannings studiepoengproduksjon skal maksimalt kunne overstige produksjonskravet med 25% i 2007, hhv. 646 (808) og 198 (248) heltidsekvivalenter.

Tabellen viser faktisk studiepoengproduksjon i 2007 sammenlignet med ovenstående målsettinger:

Avdeling	Produksjon 2006	Produksjon 2007	Produksjonskrav	Avvik fra krav	Avvik fra krav [%]
Helsefag	839	772	772	0	0
Ingeniør- og økonomifag	278	268	198	70	35,4
Kunstfag	107	115	133	-18	-13,5
Lærerutdanning	799	646	646	0	0
Samlet	2023	1801	1749	52	3,0

Alle avdelinger med unntak av Avdeling for ingeniør- og økonomifag har snudd trenden med overproduksjon. Klargjøring for fusjon med Universitetet i Tromsø innebærer imidlertid å ta med store kull ingeniør- og økonomistudenter inn i den nye institusjonen og bryter derfor noe med målsettingen om moderasjon innen studiepoengproduksjonen. Tiltakene som høgskolen har satt i verk for å harmonisere produksjonen med produksjonskravene ser ut til å ha hatt meget god virkning. Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for helsefag har greid å justere produksjonen til det korrekte nivå. For høgskolen totalt er det kun en liten overproduksjon i forhold til kravet. For Avdeling for lærerutdanning har rekrutteringen til grunnutdanningene vært nokså stabil de siste 3 årene og en må derfor ha høy fokus på gjennomføringsgrad for allerede opptatte studenter, rekruttering av nye studenter, samt å tilby videreutdanninger slik at ikke studiepoengproduksjonen faller ytterligere. Avdeling for helsefag har hatt en nedadgående trend når det gjelder rekruttering til grunnutdanningene. Enkelte av grunnutdanningene har rekruttert dårligere enn ønsket. Avdelingen må derfor med utgangspunkt i rekrutteringssituasjonen vurdere sin aktivitet innen videreutdanning for helsepersonell for å sikre en stabil studiepoengproduksjon. Avdeling for kunstfag har en

økning i studiepoengproduksjonen fra 2006 til 2007 for sine grunnutdanninger og i tillegg har oppstarten av Billedkunstutdanning gitt noe produksjon i 2007. Avdelingen har økt sin produksjon på grunnutdanningene med om lag 30% fra 2006 til 2007, noe under halvparten av dette skyldes produksjonen i den nye Billedkunstutdanningen. Når produksjonen i Billedkunstutdanningen får helårsvirkning og med ytterligere ett studiepoengproduserende kull, vil avdelingen nå produksjonsmålet. Avdelingen bør likevel nøye vurdere aktiviteten utenom grunnutdanningene.

e) Videreutvikling av kvaliteten på og organisering av studentenes praksis

Resultatmål 2007:

- Utvikle nye modeller for praksis i lærerutdanningen
- Øke bruken av desentralisert praksis i lærerutdanningen
- Tilse at det finnes et system for kvalitetssikring av praksis

Praksisstudiene utgjør en viktig del av de helsefaglige utdanningene. Som et ledd i arbeidet med bedre studiekvalitet gjennomgås opplegg for praksisdelen av studiene, særlig med tanke på oppfølging av studentene både i ekstern og intern praksis og i ferdighetstrening. Det er fastsatt prosedyrer for å kvalitetssikre arbeidet og tydeliggjøre ansvars- og oppgavefordelingen. Dette innebærer en klargjøring av ansvar, oppgaver og kompetansekrav både for høgskoleansatte og for praksisveileder, som klargjøring av høgskoleansattes tilstedeværelse ved praksisstedet og krav til praksisveilederens praksiskompetanse og egen kliniske yrkeserfaring.

Ingeniørstudentene har ikke obligatorisk praksis, men høgskolen har alltid hatt et nært samarbeid med lokalt næringsliv. Det gjennomføres jevnlige bedriftsbesøk og ekskursjoner, eksempelvis var alle ingeniørstudentene ved sikkerhet og miljø i 2007 på Svalbard for å besøke SNSK og UNIS. Spesielt i hovedprosjektene står samarbeidet med næringslivet sentralt, og de fleste hovedprosjektene som ble gjennomført i 2007 hadde et samarbeid med bedrifter e.l. Høgskolen tilbyr praksis som valgfag for ingeniørstudentene, og vi hadde i 2007 fem studenter som tok dette valgfaget. Disse var utplassert i hver sine bedrifter.

Praksis er en viktig del av alle lærerutdanningene og det arbeides mye med tilrettelegging og planlegging. I forkant av praksisperiodene for de enkelte studentgrupper er det felles faglig møte med studenter, øvingslærere og faglærere. Noen av praksisperiodene kobles til praksisprosjekt som involverer øvingsskolene/barnehager og faglærerne. Det er også samarbeid mellom noen fag som knytter undervisningen opp mot praksisfeltet gjennom samarbeid med øvingslærere og faglærere. Studenter gjennomfører også evaluering av egen læring i praksis, og der hvor det framkommer kritiske merknader som krever oppfølging gjennomføres det møter mellom praksisskoler/barnehager og representanter fra høgskolen.

Førskolelærerutdanningen har praksisplassene klare tidlig, så studentene kan ha fortløpende kontakt med sin praksisbarnehage. Det gjennomføres også veiledning i forkant av praksis, der førskolelærerstudentene setter opp mål for egen utvikling i praksis. Allmennlærerutdanningen og den praktisk-estetiske lærerutdanningen har et oppsummeringsmøte etter 3. års praksis hvor øvingslærere, faglærere og studenter deltar.

To ganger i året arrangeres det et fellesseminar om samarbeidet mellom høgskolen og praksisfeltet hvor faglærere og øvingslærere deltar. Videre gjennomføres det møter mellom skole- og barnehageledere og høgskolen en gang hvert år. Skole- og barnehageledere, øvingslærer og studenter deltar også i evalueringsprosessen der studenter står i fare for stryk i

praksis. Øvingslærere deltar på enkelte teammøter i de ulike utdanningene - et tiltak vi ønsker å utvide.

2007 har vært et år preget av å tilpasse lærerutdanningenes aktivitetsnivå til det finansielle grunnlaget. Året har også vært preget av å tilpasse aktivitetsprofilen til NOKUTs kommentarer etter evalueringen av allmennlærerutdanningen. Dette, sammen med erkjennelsen av vesentlige utviklinger av lærerutdanningene bør skje i samråd med høgskolens fusjonspartner, har medført at utvikling av nye modeller i lærerutdanningene, har blir nedtonet.

f) Desentraliserte utdanninger

Resultatmål 2007:

- Avdeling for helsefag skal ha omtrent samme nivå på desentralisert studiepoengproduksjon som seneste år, d.v.s. ca. 96 heltidsekvivalenter. Avdeling for lærerutdanning skal øke sin produksjon til ca. 41 heltidsekvivalenter.
- Avdeling for ingeniør- og økonomiutdanning og Avdeling for kunstfag skal vurdere økt fokus på desentralisert utdanning.

Avdeling for helsefag er tilført midler for dekning av merkostnader for desentralisering av utdanninger. Det er forutsatt et nivå på desentralisert studiepoengproduksjon svarende til 96 studiepoengsenheter. De tre studietilbudene som er definert som desentraliserte er:

- Desentralisert sykepleierutdanning, som i 2007 har hatt to kull og samlet ca. 80 studenter. Det ble uteksaminert 27 studenter i vårsemesteret og tatt opp 38 nye studenter høsten 2007. Samlet har desentralisert sykepleierutdanning produsert 37,4 studiepoengsenheter.
- Videreutdanning i eldreomsorg, som har studenter ved to studieprogram - videreutdanning i aldring og eldreomsorg (60 studiepoeng) og videreutdanning i demens og alderspsykiatri (30 studiepoeng). Begge utdanningstilbudene gjennomføres som desentraliserte deltidsstudier med tilrettelegging for fleksibel læring. Det er desentraliserte grupper i Narvik, Sortland, Grimstad, Mo i Rana og dessuten to studentgrupper i Tromsø. Samlet har videreutdanningen produsert 20,6 studiepoengsenheter.
- Videreutdanning i relasjon og nettverksarbeid tar opp nye studenter hver høst til et deltidsstudium på 60 studiepoeng. Studiet gjennomføres over to år og er tilrettelagt med desentraliserte grupper flere steder i Sverige, Danmark og Norge. Høsten 2007 var det registrert i alt 49 studenter og en samlet produksjon på 29 studiepoengsenheter i 2007.

Samlet studiepoengproduksjonen for desentraliserte studier er 100 studiepoengsenheter som er i tråd med målsettingen.

Avdeling for kunstfag har ikke tatt beslutninger om å utvikle desentraliserte utdanninger ved avdelingen i løpet av 2007. Muligheten vil imidlertid bli fortløpende vurdert.

Avdeling for ingeniør- og økonomiutdanning hadde opprinnelig som mål å redusere studiepoengproduksjonen. Av den grunn hadde avdelingen i 2007 ikke kapasitet til å tilby desentralisert utdanning. Høgskolens deltagelse i Energi Campus Nord gir imidlertid snarlige utsikter til desentraliserte teknologiutdanninger.

Avdeling for lærerutdanning har for tiden en allmennlærerutdanning hvor både teoriundervisning og praksis er desentralisert. Den startet i 2005 på Finnsnes/Heggelia med 19 studenter. Andreåret var studenttallet redusert til 15 studenter, og i år er det kun 5 av disse

studentene som går på det desentraliserte fagvalgstilbudet på Finnsnes, resten går på samlingsbaserte tilbud i Tromsø. Høgskolen opplever det som en meget stor utfordring å klare og rekruttere store nok studentgrupper til desentraliserte lærerutdanninger. Mange distriktsstudenter ser ut til å foretrekke samlingsbaserte studier i Tromsø. Gitt den økonomiske utfordringen, kan avdelingen vanskelig videreføre desentraliserte tilbud på den tradisjonelle måten. Avdelingen vil imidlertid arbeide for å utvikle nye modeller for desentraliserte tilbud.

g) Kvalitetssystem, studentaktivt læringsmiljø, evalueringer og undersøkelser

Resultatmål 2007:

- Kvalitetssystemet skal fungere slik at det sikrer et systematisk blikk på studentenes læringsmiljø
- Gjennomføre kandidatundersøkelse, avdelingsevaluering, undervisnings- og læringsevaluering og studieprogramevalueringer. Inkludere muntlige tilbakemeldinger, Respons og eventuelle eksterne evalueringer i datagrunnlaget og analysere resultatene. Planlegge og gjennomføre forbedringer.
- Oppfylle forbedringspotensialet påpekt av NOKUT i evalueringen av allmennlærerutdanningen
- Oppfylle forbedringspotensialet påpekt av NOKUT i re-akkrediteringen av sykepleierutdanningen

I 2007 ble det identifisert som et problem at særlig allmennlærerstudentene i for liten grad var til stede på campus og i undervisningen. Diskusjonen omkring dette ble fulgt opp av vedtak i styret om obligatorisk deltakelse i seminarundervisningen og dette ble satt ut i livet for alle studenter i 1. årskull fra høsten 2007. Obligatorisk deltakelse i seminarundervisningen synes å ha bedret læringsmiljøet og studentaktiviteten ved lærerutdanningene, men det må arbeides videre for å utvikle innholdet og studentaktiviteten i seminarundervisningen.

For å sikre at ingeniør- og økonomistudentene deltar aktivt i undervisnings- og læringsaktivitetene foregår mye av undervisningen som prosjekt- og gruppearbeid. Videre har laboratoriearbeid en sentral plass i ingeniørstudiene.

Musikkstudentene deltar meget aktivt i undervisnings- og læringsaktiviteter. Mye av ordinær undervisning er basert på utøvelse - som nødvendigvis er aktiv handling. Studentene deltar også gjennom ulike former for konserter, forestillinger og utstillinger både i avdelingens og andre institusjoners regi.

Sensur og vurdering

Revidering av "Retningslinjer for ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene ved HiTØ" ble påbegynt i 2007, og gjøres ferdig i 2008. Hensikten er å øke kvalitetssikringen av eksamens- og vurderingsordningene, ved å kvalitetssikre faglig nivå på den enkelte eksamen, sikre at vurderingsordningene som benyttes er egnet i forhold til mål og intensjoner for de enkelte emner eller studieprogram og sikre at vurderinger av studentenes kunnskaper og ferdigheter blir foretatt på en upartisk og faglig betryggende måte og at studentene prøves i tråd med mål fastsatt i fag- og studieplaner.

Kvalitetssystemet

Det er de senere år lagt ned betydelig arbeid i utvikling av kvalitetssystemet "Ekko" som ble lansert i 2006. Føringer for hvordan kvalitetspolitikk og -strategi skal utformes og

videreutvikles ligger i strategiplan (av 2006), enhetenes årlige virksomhetsplaner, budsjett dokumenter og andre plan- og strategidokumenter.

Systemet består i tillegg av planer og regelverk, prosessbeskrivelser, rutinebeskrivelser, kontroller og målinger, undersøkelser og evalueringer, og tilbakemeldingssystemet "Respons".

I 2006 og våren 2007 ble det tatt en opprydding og gjennomgang av alle felles retninglinjer i kvalitetssystemet. Høgskolen har f.o.m. høsten 2007 prioritert arbeidet med å implementere og kvalitetsutvikle det som allerede finnes og øke bevisstheten omkring studiekvalitet blant studenter og ansatte, framfor å videreutvikle kvalitetssystemet.

I 2006 ble det gjort to store felles undersøkelser for hele høgskolen: kandidatundersøkelsen og læringsmiljøundersøkelsen. Disse gjøres annethvert år og ble derfor ikke gjennomført i 2007. Kvalitetssystemets øvrige evalueringer, dvs. Undervisnings- og læringsevalueringen samt Studieprogramevalueringen er årlige evalueringer som er godt innarbeidet i organisasjonen og som gjennomføres i alle fagmiljøene. Studentene får informasjon om bruk av kvalitetssystemet hvert år ved studiestart. Tillitsvalgte studenter skolerers særskilt.

For nærmere gjennomgang av høgskolens kvalitetssystem, herunder gjennomføring av evalueringer og undersøkelser, analyser, tiltaksplanlegging og gjennomføring, se høgskolens Årsrapport om utdanningskvalitet 2007: kvalitet.hitos.no/dokumenter/

NOKUT og Høgskolen i Tromsø

Se innledningskapittelet *Høgskolen i Tromsø i 2007* (side 3).

1.2. Hovedmål 2 - Høgskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid. Høgskolene har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder. Høgskoler som kan tildele doktorgrad, har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad.

Faglig ledelse og organisering av FoU-virksomheten

For å styrke den faglige ledelsen og organisere virksomheten i gode fagmiljøer har Høgskolen i Tromsø i 2007 foretatt en omfattende omorganisering av FoU-virksomheten. Endringene er et resultat av en snart 2-årig prosess som startet med at høgskolestyret nedsatte en intern arbeidsgruppe som skulle utrede den framtidige organiseringen av forsknings- og utviklingsarbeidet ved høgskolen. Målsetningen med arbeidet skulle være å finne en organisering som utnyttet ressursene bedre og ga høyere faglig kvalitet innen FoU-virksomheten. Gruppen leverte den 27.10.2006 utredningen "Ny tid – nye muligheter" som ble sendt på høring internt i organisasjonen. Avdelingene ved høgskolen ble samtidig utfordret til å utarbeide tematiske satsingsområder som fremtidige ressurser skulle spisses mot. Det ble derfor satt i gang en bred prosess blant de fagansatte ved de enkelte avdelingene som resulterte i avdelingsvise strategiplaner som blant annet beskriver de tematiske satsingsområdene som fagmiljøene mener de (i) har særlige forutsetninger for spesialisering og konsentrasjon og/eller (ii) har et særskilt ansvar for. Basert på utredningen, høringssvarene, avdelingenes tematiske satsingsområder og tilrådning fra høgskolens sentrale FoU-utvalg, besluttet høgskolestyret følgende endringer:

- Høgskolens 4 overbyggende forskningsprogrammer ble lagt ned. Dette ble gjort fordi programmene ikke representerte noen reel spissing og ikke ga den ønskede overbyggende effekten mellom avdelingene.
- De tematiske satsingsområdene til avdelingene ble gjort styrende for FoU-virksomheten ved Høgskolen i Tromsø (for nærmere beskrivelse av disse, se: <http://www.hitos.no/FoU/>).
- Driftsmidlene fra de tidligere forskningsprogrammene ble overført til avdelingene og knyttet opp mot deres satsingsområder.
- De 4 professor II stillingene som tidligere var tilknyttet fellesadministrasjonen ble lagt til avdelingsnivå.
- Nordisk senter for aksjonsforskning og aksjonslæring (NorAforsk) ble organisert permanent under høgskolestyret og det ble utlyst en egen koordinatorstilling som skal ta seg av den daglige driften av senteret (ansettelse primo 2008).
- Det ble innført en sterkere resultat- og temastyring i felles retningslinjer for tildeling av avdelingsvise ressurser til FoU-arbeid.
- Det tidligere sentrale FoU-utvalget ble lagt ned og erstattet av Strategisk FoU-utvalg som har en mer langsiktig og overordnet strategisk rolle. Det Strategiske FoU-utvalget skal ved råd til høgskolestyret og høgskolens ledelse bidra til at strategiske føringer innen FoU-virksomheten blir fulgt opp og koordinert. Utvalget ledes av prorektor og består ellers av lederne i de lokale FoU-utvalgene ved hver avdeling, leder for NorAforsk og to studentrepresentanter. FoU-leder er sekretær for utvalget.
- Både Strategisk FoU-utvalg, lokale FoU-utvalg og FoU-leder fikk nye mandater som er bedre tilpasset den nye organiseringen. Sterke koplinger mellom det Strategiske FoU-utvalget og både (i) de lokale FoU-utvalgene og (ii) dekanene ved avdelingene er sikret gjennom at lederne i de lokale FoU-utvalgene er dekanen selv eller den dekanen bemyndiger. Samtlige avdelinger ved høgskolen har valgt å la prodekan (i) være leder av de lokale FoU-utvalgene og (ii) ha et særskilt ansvar for FoU ved avdelingene.

Denne omleggingen ble vedtatt og operasjonalisert juni 2007. I tråd med dette er det startet et målrettet og langsiktig strategisk arbeid med å bygge opp gode miljøer innen profesjonsrettet forsknings- og utviklingsarbeid, samt å skaffe finansiering til både (i) kompetansebygging innen og (ii) drift av de tematiske satsingsområdene.

Organiseringen av faglig ledelse

Nytt høgskolestyre startet sitt arbeid høsten 2007. Høgskolen følger lovens normalordning, med todelt toppledelse, rektor og høgskoledirektør, mens det på avdelingsnivå er enhetlig ledelse med åremålstilsatte dekaner (jfr. Tabell 3.6). Avdelingsstyrene er opprettholdt og dekan er leder av disse. Myndighets- og ansvarsforholdet mellom avdelingsstyret og dekan er regulert ved at dekanen har det økonomiske og personalmessige overordnede ansvar og avdelingsstyret i slike saker er rådgivende organ. Avdelingsstyrene har besluttende myndighet i studie- og fagplansaker og skal følge opp mål og strategiområder på egen avdeling. Avdelingsstyret er også tillagt ansvar for studiekvalitetsarbeidet på egen avdeling.

Strategisk ledelse utøves gjennom ledergruppen som består av toppledelsen og de fire dekanene. Erfaringer med utøvelse av strategisk ledelse gjennom ledergruppen er positive. Spesielt bidrar arbeidet i ledergruppen til at sentrale spørsmål blir tatt opp og diskutert, noe som sikrer lik praksis og at tiltak gjennomføres i fagenhetene.

Tilgjengelige økonomiske verktøy for å gjennomføre strategiske satsinger og omstilling av FoU-virksomheten

Høgskolen setter årlig av 25% av stillingsmassen (beregnet av faglig tilsatte) til FoU-arbeid. Prioritering av de ansattes individuelle FoU-ressurs er et viktig strategisk virkemiddel for høgskolen. Det ble i tillegg satt av ca. 5% av høgskolens totalbudsjett til øremerkede strategiske fellestiltak innenfor forskning i 2007. I dette tallet inngår midlene som er øremerket til 7 rekrutteringsstillinger.

Høgskolen har i liten grad interne resultatbaserte budsjettfordelingsmodeller innen forskning. Kun en liten andel (0,4%) av totalbudsjettet er resultatbaserte forskningsmidler. Imidlertid er dette dobbelt så mye som høgskolen får i resultatbaserte forskningsmidler fra departementet gjennom finansieringssystemet. I den resultatbaserte komponenten, går midlene til avdelingen, og skal komme forskningsmiljøene til gode. Høgskolen har ikke individbasert tildeling.

Etter omleggingen av FoU-virksomheten ved høgskolen medio 2007 (se ovenfor), knyttes tilgjengelige FoU-ressurser (stipendiatstillinger, tid til FoU-arbeid, driftsmidler og reisestipender) hovedsakelig opp mot avdelingenes tematiske satsingsområder.

Virkemidler som lederen rår over

Dekan har fått delegert budsjett disponeringsmyndighet for egen enhet, og har i sin stillingsinstruks fått myndighet som avdelingens øverste faglige- og administrative leder. Foruten i de tilfeller det kommer helt konkrete styringssignaler eller pålegg fra høgskolestyret, rår dekan over alle virkemidler til å nå de mål innenfor de rammer som er satt av overordnet myndighet og høgskolestyret.

Andel av faglige ledere som har inngått skriftlige kontrakter eller avtaler med formulering av mål, krav og forventninger

Ingen ledere ved høgskolen har skriftlige kontrakter eller avtaler med formulering av mål, krav og forventninger ut over det som ligger i stillingsbeskrivelsene til den enkelte stilling. Til alle lederstillingene ved høgskolen foreligger det stillingsbeskrivelser.

Oppfølging av lederavtalene

Det gjennomføres årlige styringsmøter mellom høgskolens ledelse og ledelsen ved den enkelte avdeling, etter samme modell som departementet gjennomfører med den enkelte høgskole. Disse møtene oppfattes som positive og konstruktive, og en arena for gjensidig tilbakemelding og oppfølging av sentrale arbeids- og styringsforhold.

Det gjennomføres årlige medarbeidersamtale med dekanene og prorektor. Disse gjennomføres av rektor og høgskoledirektør.

Oppfølging av realfagssatsingen

Ved å kombinere eksterne og interne midler er det opprettet to nye stipendiatstillinger innen matematikdidaktikk, som begge er knyttet opp mot et stort FoU-prosjekt som tar sikte på å bedre matematikkundervisningen i grunnskolen i Troms fylke. For å stimulere interessen for matematikk og fysikk, har Høgskolen i Tromsø i 2007, gjennom Renate-prosjektet, tilbudt gratis leksehjelp til elever ved videregående skoler i Tromsø.

Samarbeid med andre forskningsinstitusjoner, forskningsinstitutter og næringsliv

Høgskolen i Tromsø har institusjonsforankret samarbeid innen FoU-virksomheten med blant annet følgende institusjoner innen UoH-sektoren: Danmarks Pedagogiske Universitet, David Livingstone College of Education (Zambia), Høgskolen i Bodø, Høgskolen i Finnmark, Høgskolen i Oslo, Luleå tekniska universitet, Memorial University (Canada), Murmansk Pedagogiske Universitet, Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet, Oulu University of Applied Sciences, University of the Arctic, Universitetet i Rovaniemi, Universitetet i Stavanger, Universitetet i Tromsø og Universitetssykehuset Nord-Norge.

Blant store, private selskaper har Høgskolen i Tromsø pågående FoU-prosjekter i samarbeid med oljeselskapet ENI og Sparebanken Nord-Norge. Høgskolen er i tillegg i ferd med å inngå en større avtale med COOP Norge.

Innen offentlig sektor samarbeider høgskolen tett med blant annet Fylkesmannen i Troms, Troms Fylkeskommune og Tromsø kommune.

På individnivå samarbeider Høgskolen i Tromsø med mange flere institusjoner, og det er startet et arbeid med å institusjonsforankre prioriterte samarbeidsaktører. Det er også startet et arbeid med å etablere gode, langsiktige relasjoner til institusjoner som kan bidra til at høgskolen når målene institusjonen har satt seg knyttet til kompetanse- og kvalitetsheving innen FoU-virksomheten.

1.2.1. Delmål 2.1 - De statlige høyskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene.

Antall publikasjonspoeng, NFR-tildelinger, EU-tildelinger utveksling av ansatte per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling	0,03	0,06	0,02	0,12	Ingen
NFR-tildeling per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling	2 000	2200	4174	5 585	Ingen
EU-tildeling per undervisnings-, forsknings og formidlingsstilling	1 271	1 315	2 069	6 369	Ingen
Utteksling av ansatte via programavtaler					

2.8 Antall publikasjonspoeng

Totalt	Per årsverk, undervisnings- forsknings og formidlingsstillinger	Per årsverk, førstestillinger inkludert postdoc	Forfatterandeler – prosentandel etter nivå	
			Nivå 1	Nivå 2
25,8	0,12	0,53	94,6	5,4

Midler fra Norges Forskningsråd pr. undervisningsstilling har vist en økende tendens fra 2004-2007. I 2007 var tildelingen målt pr. undervisningsstilling mer enn fordoblet sammenlignet med 2004. Parallelt har EU-tildeling pr. undervisnings- og forskerstilling vært

jevnt stigende fra 2004-2007. I 2007 er denne tildelingen mer enn 3 ganger større enn årene før. Dette skyldes først og fremst at høgskolen har fått tildelt midler til et stort prosjekt over EUs rammeprogram. Utviklingen er gledelig, og skyldes trolig en kombinasjon av økt kompetanse innen FoU-virksomheten og en bevisstgjøring av behovet for eksternt finansiering blant de fagansatte.

Høgskolen i Tromsø har i lang tid fokusert på utviklingen i nordområdene, og har her et særlig ansvar som regional utviklingsaktør. Dette gjenspeiles både i de tematiske satsingsområdene til høgskolen (jfr. hovedmål 1.2) og i mange av FoU-prosjektene, som både er sterkt forankret i regionen og som har problemstillinger som er knyttet til viktige regionale utfordringer. Forskningsprofilen til høgskolen er også svært anvendt og i stor grad rettet mot de profesjonene institusjonen utdanner for. Høgskolen har en relativt kort historie som forskningsinstitusjon og er i ferd med å bygge opp gode forskningsmiljøer innen sine tematiske satsingsområder. All FoU-virksomhet ved institusjonen rapporteres i Forskdok, men mye av FoU-produksjonen ved institusjonen er imidlertid av en slik art at den ikke vil gi uttelling gjennom resultatindikatorene i tabellene ovenfor.

Det totale antallet FoU-publikasjoner i 2007 er på til sammen 366 antall publikasjoner, konserter og kunstneriske utviklingsarbeider, og er betydelig høyere enn i 2006 (284). Antall publikasjoner som gir uttelling i form av publikasjonspoeng er også økende, og det ble i 2007 produsert et, for Høgskolen i Tromsø, rekordhøyt antall publikasjonspoeng (25,8 poeng), noe som gir 0,12 publikasjonspoeng per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling eller 0,53 publikasjonspoeng per førstestillinger inkludert postdoc. Andre viktige forskjeller fra tidligere år er (i) at det i 2007 var en større andel av de ansatte som publiserte resultatene fra sine FoU-arbeider i akkrediterte tidsskrifter/forlag, (ii) at det nå for første gang produseres publikasjonspoeng ved samtlige avdelinger ved høgskolen og (iii) at fagansatte ved høgskolen for første gang publiserer på nivå 2 i DBH-systemet (3 artikler; 5,4% av de totale forfatterandelene).

I 2007 fikk Høgskolen i Tromsø for første gang støtte til et FoU-prosjekt gjennom Norges forskningsråds Strategiske høgskoleprogram (SHP). Det aktuelle helsefaglige prosjektet er fireårig, finansierer 3 stipendiatstillinger og påbegynnes primo 2008. Høgskolen i Tromsø er pr. 31.12.2007 også deltaker i tre prosjekter finansiert av Norges forskningsråd gjennom programmet "FoU i Praxis", hvorav to av disse prosjektene er nye og første gang innvilget i 2007. Forskningsrådets Petromax-program finansierer videre et felles prosjekt innen prosess/gass med Universitetet i Stavanger. Flere FoU-prosjekter ved Høgskolen i Tromsø har i 2007 også blitt delfinansiert gjennom Norges forskningsråd sitt program for Små driftsmidler, som er en svært hensiktsmessig og viktig ordning for oppbyggingen av forskningsmiljøene ved høgskolen.

Høgskolen bidro aktivt i skrivingen av søknaden fra Troms fylke om midler gjennom Norges forskningsråd sitt program Virkemidler for regional FoU og innovasjon (VRI). Prosjektet "Innovasjon i og gjennom samhandling" ble dessverre ikke bevilget midler i første runde av utlysningene i 2007. En ny og videreutviklet søknad ble imidlertid sendt inn av prosjektgruppen for Troms fylke i slutten av november, og endelig svar i denne søknadsrunden forventes i begynnelsen av 2008.

Høgskolen har i tillegg til de ovenfor nevnte tildelingene fra forskningsrådet, fått eksternt finansiering til oppstart av 2 større FoU-prosjekter i 2007: Troms fylkeskommune finansierer et stort FoU-prosjekt innen matematikkutdanningen i grunnskolen i Troms, og Sparebanken

Nord-Norge finansierer et stort FoU-prosjekt om betydningen av læringsdrevne arbeidsplasser for trivsel og sykefravær i næringslivet. Høgskolen er i tillegg i ferd med å slutføre forhandlingene med COOP Norge om et større FoU-prosjekt knyttet til læring og sykefravær.

Høgskolen var i 2007 med på to EU-finansierte prosjekter, "Safety on sea" (kr 37 500,-) og "Stories enhancing skills" (kr 1 131 100,-). I det første prosjektet er institusjonen kun med som deltaker, mens i det andre prosjektet har høgskolen koordinatrollen. Sammen med Universitetet i Stavanger og Luleå tekniska universitet har Høgskolen i Tromsø i 2007 påbegynt planleggingen av en større søknad til EU's 7. rammeprogram. Utarbeidelsen av EU-søknaden finansieres av oljeselskapet ENI.

Forskningsserien til høgskolens eget forlag, Eureka forlag, er blitt godkjent på nivå 1 av Universitets- og høgskolerådet. Forlaget er et viktig verktøy i arbeidet fremover både innen innen førstelektorprogrammet til Høgskolen i Tromsø og FoU-virksomheten generelt. Både markedsføring av forlaget og kvalitetssikring av de interne rutine i forlaget vil prioriteres i 2008.

Særskilte utfordringer høgskolen står ovenfor i institusjonens arbeid for å sikre høy kvalitet i forskning og faglig- og kunstnerisk utviklingsarbeid er mange. Det legges her særlig vekt på oppbyggingen av gode forskningskulturer innen profesjonsforskning. Dette vil kreve konsistent og langsiktig arbeid som følger opp institusjonens strategier. Det er i oppbyggingsfasen både store behov for stipendiatstillinger og for kompetanse på professornivå som kan styre prosessen. Samtidig vil dette kreve økt ekstern finansiering og målrettet samarbeid med nasjonale og internasjonale aktører. Det er parallelt med dette også en organisatorisk utfordring å sikre sammenhengende tid til forskning i en institusjon som tradisjonelt har vektlagt undervisning sterkt.

1.2.2. Delmål 2.2 - Høgskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig. Høgskoler som tildeles stipendiatstillinger skal sørge for god gjennomføring av forskerutdanningen.

Høgskolen i Tromsø har ikke egne doktorgradsprogrammer, og samtlige stipendiater må derfor knyttes til andre forskningsinstitusjoners doktorgradsprogrammer. Høgskolen får årlig tildelt fra departementet 7 stipendiatstillinger (fra medio 2008 er dette antallet økt til 9 stipendiatstillinger). I tillegg finansierte høgskolen 1 ekstra stipendiatstillinger på interne midler i 2007, til sammen 8 interne stipendiatstillinger, hvorav 5 er besatt av kvinner. Pr. 31.12.2007 har høgskolen også 4 eksternt finansierte stipendiatstillinger, hvorav 1 er besatt av en kvinne, jfr. Tabell 2.1-2.3 i vedlegget.

I løpet av 2007 disputerte 3 av høgskolens doktorgradskandidater. To av disse har vært ansatt i stipendiatstillinger tildelt høgskolen fra departementet. De benyttet i gjennomsnitt 5 år og 3 måneder fra prosjektstart til disputas (4 år som stipendiater og den resterende perioden i ordinær stilling). I tillegg disputerte én fagansatt som har gjennomført prosjektet sitt i tillegg til ordinær fagstilling ved høgskolen. Mot slutten av 2007 leverte 2 stipendiater sine avhandlinger til kommisjonsbehandling, og disse stipendiatene forventes å disputere våren 2008.

Samtlige stipendiater ved høgskolen har blitt tilsatt etter sakkyndig vurdering og blitt vurdert som faglig sterke. Alle stipendiatstillinger som det er gitt bevilgning til fra departementet er

besatt, og det er et stort behov for flere stipendiatstillinger innen satsingsområdene til høghskolen.

Ved Høghskolen i Tromsø har man sett at stipendiatene etterspør støttefunksjoner og savner nærhet til fagmiljø og veileder. For delvis å avhjelpe på denne situasjonen, ble det i løpet av høsten 2007 opprettet et eget stipendiatnettverk. Nettverket hadde ett møte i løpet av høsten hvor stipendiatene diskuterte form og innhold i en videre satsing. Stipendiatene var svært positive til tiltaket, og det er planlagt jevnlike møter med inviterte foredragsholdere i løpet av 2008.

1.2.3. Delmål fastsatt av høghskolen

a) Høghskolen skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionen, herunder plassering, videreutvikling og organisering av NorAforsk.

Sterkere studentmedvirkning i FoU-virksomheten

Det ble våren 2007 søkt departementet om midler til oppstart av et pilotprosjekt knyttet til opprettelse av en Forskerskole for bachelorstudenter ved Høghskolen i Tromsø. Målsetningen med Forskerskolen er både at studentene utvikler en forskende holdning i studie- og yrkesliv og at rekrutteringen til den profesjonsrettede forskningen bedres. Prosjektet vil frambringe forskningsbasert, overførbar kunnskap om effekten av tidlig involvering av studenter i forsknings- og utviklingsarbeid. Det er så langt ikke mottatt svar på søknaden fra departementet.

Studentmedvirkning i de faglige utvalgene ved høghskolen anses som svært viktig, og det er derfor 2 studentrepresentanter i det Strategiske FoU-utvalget, og 1-2 studentrepresentanter i hvert av de avdelingsvise, lokale FoU-utvalgene. Det er også 2 studentrepresentanter i høghskolens øverste organ, høghskolestyret. Det har i utvalgene, i personalmøter og på teammøter innen mange av utdanningene ved høghskolen vært diskutert hvordan studenter i større grad kan medvirke i FoU-arbeid.

Studenter innen musikk, dans og drama har deltatt aktivt i konserter, forestillinger og kunstutstillinger, som utgjør en stor del av det kunstneriske utviklingsarbeidet ved høghskolen. Studentene i billedkunstudanningen har i tillegg gjennomført semesterutstilling på Tromsø bibliotek.

Både i forbindelse med interne forskningsdager og de nasjonale Forskningsdagene har de fagansatte presentert egne FoU-prosjekter for studenter og allmennhet. Disse arrangementene har blitt arrangert sammen med studentene. Det er ved noen avdelinger avholdt månedlige FoU-seminarer for studenter og ansatte der de fagansatte legger frem sine FoU-prosjekter. En av avdelingene har i 2007 laget en brosjyre med studentene som målgruppe, hvor alle FoU-prosjekter ved avdelingen har blitt beskrevet. Disse prosjektene er også lagt ut på avdelingens hjemmeside.

Nordisk senter for aksjonsforskning og aksjonslæring (NorAforsk)

NorAforsk ble medio 2007 gjort permanent og organisert under Høghskolestyret. Det er lyst ut en 50% koordinatorstilling som skal ta seg av det administrative arbeidet ved senteret, og denne stillingen vil være besatt vårsemesteret 2008.

Det første prosjektet ved senteret, "Læringsdrevne arbeidsplasser i Nord", som er finansiert av Sparebanken Nord-Norge, er godt i gang, og 2 stipendiater ble ansatt i prosjektet i begynnelsen av 2007. Stipendiatene er tatt opp på et doktorgradsprogram ved Universitetet i Tromsø. Det rapporteres om god progresjon i prosjektet og at den finansierende institusjonen er godt fornøyd med samarbeidet. Begge stipendiatene har fått kontor plasser i nærhet til veileder ved høgskolen. Det vil jobbes videre i 2008 med å finne NorAforsk bedre egnede lokaler.

NorAforsk er i ferd med å slutføre forhandlingene med COOP Norge om prosjektet: "Når jobben kaller – Studier av tiltak for økt tilstedeværelse i COOP Norge". Dette prosjektet er planlagt startet opp i 2008.

1.3. Hovedmål 3 - Høgskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forskning og faglig og kunstnerlig utviklingsarbeid, og medvirke til innovasjon og verdiskapning basert på disse resultatene. Høgskolene skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan delta i samfunnsdebatten.

1.3.1. Delmål 3.1 - Høgskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.

Eureka forlag er drevet av Høgskolen i Tromsø som en del av FoU-virksomheten og utgjør en sentral del av formidlingsinnsatsen til allmennheten. Forlaget er registrert på Forlagssentralen og i flere databaser med søketjenester. Forlaget har egen redaktør i 60% stilling og FoU-utvalget utgjør forlagsstyret. I 2007 publiserte Eureka forlag 6 bøker fordelt på forlaget sine tre skriftserier: Eureka Forskningsserie, Eureka Læremiddelserie og Eureka Diverse. Eureka Forskningsserie er godkjent på nivå 1 av Universitets- og høgskolerådet. I tillegg publiserte forlaget 7 "open access" artikler/verker på nett under portalen Eureka Digital www.hitos.no/FoU/eureka/sdigital/.

Det er etablert en samarbeidsavtale med Høgskolen i Bodø om utgivelse av Nordisk Tidsskrift for helseforskning. Pr. i dag er det to redaktører i tidsskriftet som arbeider aktivt i forhold til å stimulere fagansatte til å publisere i tidsskriftet.

Høgskolen i Tromsø har gitt ut et eget FoU-magasin (Podium) med ulike artikler som presenterer Avdeling for kunsthøgskolen sin FoU-virksomhet. Avdeling for lærerutdanning har i 2007 laget en brosjyre med studentene som målgruppe, hvor alle FoU-prosjekter ved avdelingen har blitt beskrevet.

Høgskolen i Tromsø var i 2007 med på å arrangere 5 konferanser hvor resultater fra institusjonens FoU-prosjekter ble presentert:

- Dei praktiske og estetiske faga sine utfordringer i skule og samfunn.
- Den 6. nasjonale veiledningskonferansen: Perspektiver på kvalitet i veiledning (samarbeid med Universitetet i Tromsø).
- Den 10. nasjonale konferansen om eldre i Tromsø (samarbeid mellom Senter for alderforskning i Tromsø, Undervisningssykehjemmet i Tromsø, Universitetet i Tromsø og Universitetssykehuset Nord-Norge).
- Kunstnerutdanning anno 2007.
- Landskonferanse om Fysisk Fostring i skolen (samarbeid med Landslaget for fysisk fostring i skole og samfunn).

Mange ansatte ved høgsolen presenterte i tillegg sine FoU-prosjekter på nasjonale og internasjonale konferanser (77 konferansebidrag/faglige presentasjoner) og i media (16 mediebidrag).

Ansatte og studenter ved Avdeling for kunstfag komponerte i 2007 12 komposisjoner, produserte 7 musikkinnspillinger og avholdt i til sammen 129 konserter. I tillegg kommer de konserter som ansatte fremførte i utlandet i utvekslingssammenheng. Faglig tilsatte ved Kunstakademiet, som bare har vært i virksomhet i 4 mnd. i 2007, har avholdt 3 utstillinger, mens faglig tilsatte i musikk, dans og drama har avholdt 6 ulike forestillinger i 2007.

Høgsolen arrangerte i 2007 åpen dag hvor studentene ved Avdeling for ingeniør- og økonomifag sine hovedprosjekter ble presentert for næringslivet.

Høgsolen deltok også aktivt i Forskningsdagene høsten 2007, både ved å ha egne stands på forskningstorget og ved ansatte som holdt foredrag eller konserter ved aktuelle arrangementer i flere kommuner i Troms fylke.

1.3.2. Delmål 3.2 - Høyskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskapning.

Omfang av eksternt finansiert virksomhet.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål
	2004	2005	2006	2007	2007
Omfang av eksternt finansiert virksomhet EFV	21,944 mill kr	25,256 mill kr	28,775 mill kr	23,055 mill kr	Ingen
Mottatte foretningssideer	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen
Nyopprettede selskaper basert på mottatte foretningssideer	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen	Ingen

FoU-samarbeid med regionalt næringsliv og deltakelse i regionale innovasjonsnettverk

Høgsolen i Tromsø var svært aktiv i planleggingen og skrivingen av søknadene fra Troms fylke om midler gjennom Norges forskningsråd sitt program Virkemidler for regional FoU og innovasjon (VRI). Dette arbeidet involverte et bredt spekter av institusjoner, institutter, fagforeninger og bedrifter fra Troms fylke som i fellesskap utviklet en søknad om et prosjekt som er godt tilpasset regionens behov og som vil komme i gang i 2008 dersom det blir innvilget av Forskningsrådet.

Høgsolen deltar i flere innovasjonsnettverk, blant annet med næringsforeningen i Tromsø og bedriftspoolen i Tromsø. Utviklingen av studiet "Bedriftskultur" er et resultat av samarbeid i regionale innovasjonsnettverk, og flere av forskningsprosjektene og studentprosjektene ved høgsolen har sitt utgangspunkt i slike nettverk. Som nevnt under Hovedmål 2, samarbeider høgsolen også med flere store, private selskaper (oljeselskapet ENI, Sparebanken Nord-Norge og snart COOP Norge) om å gjennomføre større FoU-prosjekter i bedrifter og i regionen.

Høgsolen tilbyr et eget emne i bedriftsetablering som inngår i studieretningene prosess/gass, automasjon, sikkerhet/miljø og samfunnssikkerhet/miljø og som har hovedfokus på entreprenørskap, dvs. å kommersialisere en idé. I 2007 opplevde høgsolen at en av studentbedriftene ble kåret til Nord-Norges beste studentbedrift.

For nærmere kommentarer vedr. omfang av eksternfinansiert virksomhet, se ledelseskommentarene under pkt. 1.5.4 Økonomirapportering.

FoU-arbeid og samarbeid rettet mot praksisfeltet i profesjonsfagene

Høgskolen i Tromsø har svært mange FoU-prosjekter som er knyttet til praksis i de fagene institusjonen utdanner for. Mange av disse er svært anvendte, og forsøker å medvirke til samfunns- og næringsutvikling ved både å dokumentere praksis og/eller finne forslag til løsninger på kjente utfordringer. Dette fordrer et tett samarbeid med praksisfeltet. Gjennom denne måten å tilnærme seg omverdenen på, forsøker høgskolen å forbedre tilbudet i både offentlige institusjoner og i næringslivet i regionen. Det tette samarbeidet med offentlige institusjoner, organisasjoner og bedrifter er en viktig del av kvalitetssikringen av både undervisningen og forskningen ved høgskolen.

Høgskolen i Tromsø gikk i 2004 inn med kapital (kr 25.000) i stiftelsen MIT-FabLab Norway. Deltakelse i stiftelsen gir høgskolen muligheter for kompetanseoppbygging, rekruttering til FoU og studentutveksling.

Høgskolen har aksjer for til sammen kr 7 000 i Studiesenteret Finnsnes AS. Studiesenteret Finnsnes AS drives som et prosjekt i regi av Lenvik kommune med kurstilbud på Finnsnes, og ble i 2004 omgjort til et aksjeselskap. Senteret ønsker å utvide virksomheten gjennom etablering og videreutvikling av et høyskole-, forsknings- og næringsutviklingsmiljø og Høgskolen i Tromsø er en sentral samarbeidspartner i dette arbeidet blant annet gjennom tilbud av desentraliserte studietilbud.

Høgskolen har aksjer for til sammen kr 20 000 i Barentsinstituttet AS. Barentsinstituttet er en forskningsinstitusjon som ble etablert i 2006 i Kirkenes. Formålet er å drive forskning og formidling i Barentsregionen. Instituttet skal samarbeide med forsknings- og utdanningsinstitusjoner lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

I tillegg har høgskolen øvrig aktivitet rettet mot flere større og mindre prosjekter, blant annet avtale med Helse Nord RHF om gjennomføring av de tidligere sykehusinterne videreutdanningene som alene utgjør ca. 5 mill. kroner. I samarbeid med AETAT har høgskolen prosjektet *SKUG II Samspill og komponering uten grenser*, som er et tilpasset opplæringsstilbud for funksjonshemmede studenter.

1.3.3. Delmål fastsatt av høgskolen

a) Høgskolen vil formidle resultatene av FoU-aktiviteten til allmennheten og ulike interessegrupper.

Se kapittel 1.3.1.

1.4. Hovedmål 4 - Høgskolene skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene.

1.4.1. Delmål 4.1 - Høgskolene skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder.

Innføring av kvalitetsreformen og NOKUTs krav til førstestillingskompetanse på bachelor- og mastergradstilbud, har bidratt til en nivåheving av det faglige personalet gjennom de siste årene. En stor del av det faglige personalet er til enhver tid inne i ulike kvalifiseringsløp. I tillegg har arbeidet med oppbygging av egne mastergradstilbud bidratt sterkt til opprykk til professor, hvor høgskolen hadde 5 slike i 2007, jfr. Tabell 3.7. I tillegg kommer dosent som ikke omfattes av tabellen, hvor høgskolen fikk 3 opprykk i 2007.

Høgskolen i Tromsø driver aktiv forskeropplæring internt gjennom blant annet kurs og seminarserier som enten arrangeres ved hjelp av interne fagfolk eller ved innhenting av kompetanse fra andre institusjoner. Institusjonen arrangerer også felles forskerutdanningskurs i samarbeid med andre regionale institusjoner. Disse kursene er ofte finansiert av Forskerutdanningsnettverket i Nord-Norge. Det er opprettet egne ordninger ved avdelingene som gir de fagansatte som deltar i FoU-prosjekter tilbud om veiledning fra interne og/eller eksterne veiledere.

Høgskolen i Tromsø setter av interne midler til kompetansehevingstiltak knyttet blant annet til førstelektorprogrammet, stipendiatene og andre faglig ansatte (se oversikt over økonomiske verktøy ovenfor). Blant annet settes det av ca. 1 mill. kr til høgskolelærere som ønsker å ta hovedfag/mastergrad, og det er prioritert ressurser på tilnærmet samme nivå i flere år fremover. I tillegg forventes det at det er flere tilsatte som er i gang med hovedfag/mastergrad enn de som får utdanningsstipend.

Høgskolen hadde i 2007 10 ansatte på rekrutteringsstipend. Av dette var 7 tilsatt på høgskolens 7 "faste" rekrutteringsstipend som det ble gitt bevilgning for fra departementet, i tillegg til 3 midlertidige på oppsparte midler. I tillegg er det flere ansatte som tar doktorgrad på andre midler eller ved siden av arbeidet kombinert med redusert stilling ved høgskolen.

Fagdager og personalseminar er gjennomført på de enkelte avdelinger.

Hvert semester arrangeres det IKT-kurs for ansatte i kontorstøtteverktøyene som høgskolen benytter. I tillegg har det vært kjørt kurs i praktisk bruk av IKT-verktøyene i en pedagogisk sammenheng. Det er også gitt opplæringstilbud i bruk av høgskolens LMS-system (Fronter), FS og StudentWeb, samt kurs i referanseverktøyet EndNote for de som jobber med forskningsoppgaver. Ellers har IT og biblioteket sammen arrangert et kurs i kommunikasjon og formidling for sitt personale.

Det har i løpet av de siste årene skjedd store endringer i det faglige personalet i forhold til sammensetningen av kompetanse. Gjennom høgskolens egen satsing på kompetanseheving og gjennom nyrekruttering, har andelen høgskolelærere gått ned og andelen førstestillinger økt.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger	62%	62,8%	62,5%	61,7%	

1.4.2. Delmål 4.2 - Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Likestilling

Tabellen under viser at kvinneandelen ved høgskolen i Tromsø har ligget stabilt rundt 62% de siste årene. Bak dette tallet er det imidlertid en noe skjev kjønnsfordeling på noen enheter, hvor f.eks Avdeling for helsefag har en meget høy kvinneandel og Avdeling for ingeniør- og økonomifag har meget lav kvinneandel. Det er et langsiktig mål å utjevne disse forskjellene noe. Dette gjenspeiles også i høgskolens måldokumenter for 2008 hvor det er satt konkrete mål på disse utfordringene.

Andel kvinner i ledende administrative stillinger har vært stabil på 40% de tre siste årene. Når det gjelder øvrige administrative stillinger, er kvinneandelen høy. Spesielt gjelder dette kontorstillinger og saksbehandler-/ utrederstillinger, hvor kvinneandelen har ligget stabilt rundt hhv. 100 og 80% for siste 3-årsperiode.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori	65,6%	61,5%	62,8	62,5%	

Arbeidsmiljø

Høgskolen i Tromsø arbeidet systematisk med arbeidsmiljøspørsmål, bl.a gjennom årlige trivselsundersøkelser. Dette for å få tilbakemelding på hvordan de ansatte opplever arbeidsmiljøet ved høgskolen og for å kunne iverksette tiltak der hvor det er behov. Arbeidsmiljøutvalget i samarbeid med personaleseksjonen ved fellesadministrasjonen, har hovedansvar for utarbeidelse, gjennomføring og oppfølging. Resultatene fra trivselsundersøkelsen oppsummeres, bearbeides og gjennomgås med den enkelte enhet. Nødvendige tiltak iverksettes ut fra de tilbakemeldinger som fremkommer i undersøkelsen. Svarprosent i 2007-undersøkelsen var ca. 60%, og hovedkonklusjonen var relativt stor grad av ”fornøydhet”.

Det har også vært jobbet med å innføre årlige medarbeidersamtaler for alle ansatte som et verktøy for oppfølging av den enkelte og herigjennom arbeidsmiljø og trivsel. Gjennomføringsgraden kan nok ennå bli noe bedre, men totalt sett har høgskolen økt gjennomføringsgraden i løpet av de to siste årene.

Sykefravær

Sykefraværet gikk ned med 0,4% fra 2006 til 2007, noe som er en positiv tendens. Imidlertid er sykefraværet ennå for høyt sammenlignet med 2004 og 2005, og det er et mål å få ned sykefraværet mot 5%. I 2007 som i 2006, er totalt sykefravær blant kvinner høyere enn sykefraværet hos menn. Korttidsfravær, dvs. fravær under 16 dager, er lavt, mens langtidsfraværet for begge kjønn er for høyt og høyere for kvinner enn for menn. Noe av dette skyldes alvorlige sykdomstilfeller, men høgskolen har også et kollegium som blir eldre og

folk er slitne. Vi har fått tilbakemeldinger på at økende krav til kompetanseheving og prestasjoner innen forskning i tillegg til undervisningen, gjør at folk blir slitne.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Totalt sykefravær	5,1%	4,8%	6,7%	6,3%	

Det er ikke satt konkrete resultatmål for sykefravær for 2007.

Høgskolen er IA-bedrift og arbeider aktivt med tilrettelegging og tilpasning av arbeidsoppgaver der det er aktuelt og mulig for å kunne få den sykemeldte tilbake i arbeid så snart som mulig.

Høgskolen har en intern ordning innen HMS, og inngikk i 2007 avtale med Stakkevollan Bedriftshelsetjeneste om kjøp av eksterne tjenester ut over det som dekkes gjennom Bedriftsfysioterapiprojektet. Dette gjelder tjenester innen konflikthåndtering, enkle legetjenester, kurs og veiledning etc.

Det gjennomføres årlige vernerunder med vekt på fysisk arbeidsmiljø og tilrettelegging. Psykososialt arbeidsmiljø ivaretas gjennom en årlig trivselsundersøkelse.

1.4.3. Delmål 4.3 - Høgskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer.

Ressursbruk og resultater

Årets netto resultat på bevilgningsfinansiert virksomhet er et mindreforbruk NOK 12,3 mill totalt for høgskolen. Dette er en økning i avsetninger på NOK 10,6 mill. sammenlignet med 2006. Økningen i avsetning innenfor bevilgningsfinansiert virksomhet består i all hovedsak av midler til strategiske formål jfr. note 15. Det er imidlertid viktig å gjøre oppmerksom på at dette bildet er noe mer nyansert.

Høgskolen går for første gang med et udisponert underskudd på NOK 284 400. Dette betyr at det er større bindinger på avsetninger enn høgskolen har i midler pr. årsslutt.

Høgskolen har vært i en situasjon hvor aktivitetsnivå og forbruk var for høyt i forhold til bevilgede rammer fra departementet, og situasjonen har vært foruroligende for to enheter. Det har gjennom året vært igangsatt tiltak for å få ned lønns- og driftskostnader, bl.a nedbemanning og oppsigelser. Resultatet for disse to enhetene var mer positivt enn forventet, og det er håp om at disse kan komme i balanse i løpet av 2008.

Høgskolens eksterne inntekter er i 2007 på totalt NOK 23,1 mill., noe som er en reduksjon på 5,7 mill. fra 2006. Brutto årsresultat fra ekstern virksomhet er imidlertid på NOK 1,5 mill., og svært tilfredsstillende sett mot leverte resultater tidligere år. Høgskolen har anvendt NOK 184.000 av tidligere opptjent virksomhetskaptal, og netto resultat for ekstern virksomhet er i 2007 på NOK 1,3 mill. Opptjent virksomhetskaptal økte dermed med NOK 1,3 mill. i 2007, og er pr. 31.12.07 på NOK 3,1 mill.

Regnskapet viser at aktivitetsnivået ved høgskolen er høyt, men sett i sammenheng med høgskolens økonomiske situasjon er antall ansatte redusert med 24 årsverk fra 2006.

Totale lønnskostnader gikk ned med 9,877 mill. kr sammenlignet med 2006. En stor del av denne reduksjonen skyldes redusert arbeidsgiveravgift fra 14,1% i 2006 til 7,9% i 2007. Høgskolens budsjett ble i 2007 også kuttet med ca. 7,5 mill. kr som følge av redusert arbeidsgiveravgift. Andel lønnsutgifter sett i forhold til bevilgningen fra departementet, gikk ned fra 79% i 2006 til 73% i 2007. Fremdeles er denne andelen høy, noe som betyr at flere ansettelsesforhold er basert på eksterne inntekter.

Midler brukt til investeringer har gått ned med ca. 3 mill. kr sammenlignet med 2006, mens kostnader til drift har økt med 1,7 mill. kr sammenlignet med 2006. Dette er en utvikling som ikke er ubetinget positiv på grunn av forringelse av bygg og annen realkapital.

Det er et mål å stabilisere antall ansatte på et nivå som står i forhold til høgskolens budsjettammer fra departementet, og som nå viser en positiv tendens. Investeringsnivået bør økes over tid, slik at utstyr og bygninger på sikt ikke forringes.

Høyt aktivitetsnivå medfører at arealene er sprengt, og høgskolen har for første gang måttet plassere egne ansatte i leide lokaler utenom høgskolens egne lokaler. Dette gjelder bl.a. det nye kunstakademiet. Dette er ikke en spesielt god løsning, blant annet av hensyn til lokalene som denne utdanningen har pr. i dag. Det har vært tatt kontakt med departementet direkte i denne saken ved flere anledninger. Ut over dette viser vi til kapitlet om bygg og arealer.

Høgskolen er for øvrig tilfreds med måloppnåelse i forhold til prioriterte oppgaver i tildelingsbrevet. Det har blitt prioritert store ressurser til oppfølging av kvalitetsreformen og oppfyllelse og etterfølgelse av NOKUTs krav til de reviderte utdanningene. Dette er kostnadskrevende, men viser samtidig at arbeidet gir resultater. Blant annet viser gjennomføringsgraden en økende tendens, og har siden 2006 vært på 90%, og i gruppen faglig tilsatte går andelen høgskolelærere ned og ansatte med førstestillingskompetanse øker.

Økonomisk stilling og fremtidsutsikter

Høgskolen i Tromsø forventer en relativt stabil studentrekruttering i årene som kommer. Det må imidlertid holdes høy oppmerksomhet på rekrutteringen til realfagsutdanningene og allmennlærerutdanningen. Samlet studiepoengproduksjon ved høgskolen har i løpet av 2006 og 2007 blitt styrt ned til et tilfredsstillende nivå.

Høgskolens tildeling over forskningskomponenten utgjør i dag en liten andel av totalbudsjettet. Denne tildelingen har også gått ned de siste årene, og utgjør dermed ingen stor trussel for høgskolens økonomiske fremtidsutsikter. Imidlertid er det et mål å øke høgskolens forskningsandel slik at forskningsaktivitet og tildeling øker. Dette ut fra den stimuleringsseffekt dette vil kunne få for det interne arbeidet med forskning.

For øvrig viser vi til punktet om ressursbruk og resultater for nærmere omtale av fremtidige utfordringer med hensyn på økonomi, ressursbruk og beskrankninger. Det samme gjelder for forslag til tiltak hvor arbeid med nedbemanning allerede er igangsatt. En svakhet med finansieringssystemet er at det ikke tar hensyn til utviklingen i sammensetningen av det faglige personalet når kompetansenivået endres til økt andel med førstestillingskompetanse. Imidlertid kan det virke som om departementet nå har fått fokus på denne problemstillingen, og det er positivt.

Endring i sammensetningen av kompetanse med økt andel førstestillinger øker de totale lønnskostnadene og gjør at en høy andel av budsjettet går til lønnsutgifter. Dette er en

utfordring som høgsolen ikke har funnet noen løsning på, og en situasjon som også fører til at tid til FoU øker og ressurser til undervisning på sikt reduseres hvis ikke finansieringssystemet tar dette elementet inn i modellen.

Resultatindikatorer	Resultat				Resultatmål 2007
	2004	2005	2006	2007	
Merknader og kommentarer fra Riksrevisjonen	Ingen vesentlige	Ingen vesentlige	Ingen vesentlige	Ingen vesentlige	
Resultat EFV	809 000	589 000	483 000	1 477 000	

Tiltak knyttet til kvalitetsutvikling av budsjett- og økonomisystemene, herunder tilrettelegging for relevant styringsinformasjon

Høgsolen innførte i 2006 to nye elektroniske systemer knyttet til økonomi og lønn; Contempus Invoice og SAP-HR. Innføringsfasen, men også driftsfasen av SAP HR har påført ekstra belastninger på organisasjonen. Det har likevel vært positivt at vi gjennom dette har fått en opprydding og gjennomgang av struktur, rutiner, ansvars- og myndighetsforhold. Opplæring har også vært en sentral del av innføringsarbeidet. Høgsolen har av hensyn til fusjonen lagt på is all ny- og videreutvikling i tilknytning til disse systemene.

For å kunne følge opp utviklingen og gjøre kontinuerlige forbedringer i økonomistyringen, har høgsolen også i 2007 gjort videre arbeid i forhold til oppbygging av struktur i økonomisystemet Agresso. Dette for både å kunne følge opp detaljerte lønns- og regnskapsdata og hovedtrekkene i den økonomiske utviklingen. Rapportstruktur og rutiner for uttak av rapporter er ytterligere forbedret, og sentrale mottakere for disse er budsjettansvarlige på ulike enheter, høgsolenstyret og ledelsen. For de to største avdelingene har det gjennom 2007 vært gjennomført månedlige regnskapsrapporter og prognoser. Området vil bli prioritert også i 2008.

Det har vært en rask utvikling innen økonomiområdet de siste årene, og denne utviklingen ser ut til å fortsette. Dette medfører at området fortsatt må ha sterk fokus, bl.a. i forhold til opplæring av avdelinger og enheter. Dette har vært prioritert i 2007, men krever videre oppfølging også i 2008. Nytt regnskapssystem skal innføres fra og med 2008 og vil kreve mye av organisasjonen i kommende år.

Innføring av elektronisk anskaffelsesstøttesystem

Høgsolen har ikke innført elektronisk anskaffelsesstøttesystem eller bestillingssystem, og vil ikke prioritere dette før etter fusjonen med Universitetet i Tromsø.

Innføring av e-handel og elektronisk fakturabehandling

Høgsolen har ikke innført e-handel. Elektronisk fakturabehandling ble innført på slutten av året 2006, og har gjort arbeidet med fakturahåndtering lettere. Ennå gjenstår noen prosesser før det kan høstes full gevinst av denne endringen i form av ressursbesparelser.

1.4.4. Delmål fastsatt av høgsolen

a) Høgskolen vil forbedre den faglige, pedagogiske og didaktiske kompetansen i det faglige personalet gjennom blant annet forsknings- og utviklingsarbeid, kollegaveiledning, mentorordninger og pedagogisk skoling.

Det ble gjennomført kollegaveiledning i det pedagogiske personalet ved flere avdelinger i 2007. Ved Avdeling for helsefag ble denne ordningen også gjennomført for en gruppe administrativt ansatte.

Ved flere av avdelingene får personale som arbeider med forskning og utvikling, veiledning fra interne og i noen grad eksterne veiledere i forbindelse med FoU-arbeidet.

Høgskolen etablerte og gjennomførte i 2007 et eget tilbud i høgskolepedagogikk for ansatte som ikke har dette. Studietilbudet er på 20 studiepoeng, og 8 ansatte gjennomførte dette i 2007. Høgskolen har et krav til fast ansettelse av fagpersonalet at de skal ha minimum 20 studiepoeng pedagogikk-utdanning ut over fagkompetansen. Høgskolen har fortsatt ansatte som mangler dette, og vil derfor i løpet av 2008 eller 2009 tilby kurset på nytt.

b) Høgskolen vil sikre trygghet og gode arbeidsvilkår gjennom forutsigbar og god personalpolitikk. Det skal i denne sammenheng legges spesiell vekt på seniorpolitikk.

Ved flere av enhetene tilbys det eget trimtilbud til ansatte. Ved flere enheter er dette tilbudet blitt positivt mottatt av høgskolens renholdspersonale og de eldre arbeidstakerne. Alle ansatte over 55 år får tilbud om tilskudd til treningsavgift på treningsstudio, hvor arbeidsgiver betaler 50% av årsavgiften.

Høgskolen har innført lokal ordning med ekstra fri, redusert arbeidstid og lengre ferier ut over avtalte bestemmelser i Hovedtariffavtalen, jfr. Hovedtariffavtalens bestemmelser om seniorpolitiske tiltak for ansatte over 60 år. Det gjennomføres en årlig "seniordag", som er et tilbud til alle ansatte over 60 år. Seniordagen går over en halv arbeidsdag med ulikt innhold og tema fra år til år.

1.5. Øvrig rapportering

1.5.1. Aktivitetskrav

Det er ikke etablert nasjonale beregningsmåter som viser gjennomførte 60-poengsenheter første studieår. Høgskolen kan derfor kun estimere oppfylingsgraden av aktivitetskravene. Oversikt over produserte 60-studiepoengsenheter første studieår i 2007 fra de prioriterte grunnutdanningene viser følgende:

Utdanninger	Produsert	Krav	Oppfylingsgrad (%)
Bioingeniørutdanningen	13,0	21	62
Ergoterapeututdanningen	19,1	24	79
Fysioterapeututdanningen	22,4	22	102
Radiografutdanningen	17,8	30	59
Sykepleierutdanningen	69,5	90	78
Tannpleierutdanningen	16,7	8	209
Samlet	158,5	195	81

Redusert produksjon ved bioingeniør-, ergoterapeut-, og radiografutdanningen skyldes sviktende studentrekruttering. Ved sykepleierutdanningen skyldes den lave oppfylingsgraden at det er gjort endringer i tidspunktene for avlegging av eksamener.

1.5.2. Erfaringer ved bruk av risikostyring

Høgskolen har relativt begrenset erfaring med risikostyring. 2007 var det første året vi risikovurderte de fastsatte målene. For 2008 har vi bygget på det som ble gjort i 2007 og kommet noe lengre enn på samme tid i fjor. Nytt av året er at ikke bare høgskolens samlede planverk er risikovurdert – det har også vært et internt krav om at alle enhetenes virksomhetsplaner (årsplaner) skal inneholde en risikovurdering. Høgskolens samlede risikovurderinger bygger til en viss grad på de underliggende enhetenes risikovurderinger. Vi forventer derfor at det som etter risikovurderingene gjenstår som høgskolens ambisjoner for det kommende året, er realistiske. Risikovurderingene bidrar til å klargjøre forskjellene mellom det som kan være kortsiktige mål og det som må være langsiktige mål. Vi forventer også at tidlig identifikasjon av trusselfaktorer vil bidra til økt realisering av målsetninger. Risikovurdering antas også å være nyttig i den forstand at det fremviser rammebetingelser for måloppnåelse for ulike beslutningsnivåer – eksempelvis høgskolestyre og departement.

Ennå gjenstår et utviklings- og implementeringsarbeid før dette kan løftes fra være en nyttig årlig eksersis til å bli et sentralt løpende styringsverktøy.

1.5.3. Bygg, anskaffelser og miljø

Bygg og leie

Det vises til tabell 5.1 *Oversikt over gulvareal og utgifter til husleie m.m. 2007*.

Høgskolen i Tromsø har svært variabel standard på lokalene ved de forskjellige avdelingene:

Fellesadministrasjonen (FEL) er samlokalisert med Avdeling for lærerutdanning. Lokalene er av tilfredsstillende standard, men en bemanningsvekst gjør at enheten nå har knapphet på kontorlokaler og mangler sentrale sekundære rom som f. eks. møterom, arkiv, lager, søppelbehandling og varemottak. Det bør vurderes å utvide dagens areal for å få mer funksjonelle arealer. Leieforholdet framgår av tabell 5.1, som en del av Mellomveien 110.

Avdeling for helsefag (AFH) er samlokalisert med helsefaglige utdanninger ved Universitetet i Tromsø (UiT), og nært knyttet Universitetssykehuset i Nord-Norge (UNN), hvor UiT har ansvar for driften av bygningene. Det er bygget et felles bygg for tannpleierutdanning, tannlegestudiet og fylkeskommunens kompetansesenter (Tannhelsesenteret i Nord Norge). Overtakelsen av dette nybygget var høsten 2007. Det har vært en overflytting og nedtrapping av tannpleieklinikken i Siemensbygget (2. etg.) etter november 2007, og vårt leieforhold ble avsluttet ved årsskiftet. Noe arbeid gjenstår for å sette lokalene i stand slik de var før høgskolen flyttet inn der. Fra mars 2007 har tannlegestudiet ved UiT delt klinikken med tannpleierutdanningen frem mot årsskiftet 2007. Leieforholdet i Siemensbygget, 3. etg., er også avsluttet, og arealene er erstattet med omdisponeringer av brukerareal til undervisningsareal og bedre utnyttelse av dagens areal. Ved periodevise økte arealbehov, leies det areal andre steder.

I tillegg har departementet godkjent rammene for utvidelse av MH-bygget (MH-II). Når bygningen står ferdig, vil både Det medisinske fakultet ved UiT og Avdeling for helsefag ved høgskolen få tilfredsstillende lokaler.

Høgskolen leier i tillegg lokaler i Målselv, Skjervøy og Sjøvegan for å ivareta desentralisert sykepleierutdanning.

Avdeling for ingeniør- og økonomifag (AFI) holder til i "Teoribygget", Strandveien 8, hvor utleier er Tromsø kommune. Bygget ble oppført for nærmere 35 år siden som et provisorium for å huse bl.a. medisinerutdanningen ved UiT. Lokalene har dårlig standard og er uhensiktsmessige i forhold til aktiviteten. Store auditorium, datalaboratorier og automasjonslaboratoriet har gjennomgått noen forbedringer de siste årene, men arealene tilfredsstillende ikke faglig standard til undervisningslokaler. I 2005 ble det bygget en hurtigbåtsimulator i tilknytning til disse lokalene.

Etter avtale med Tromsø kommune har utleieforholdet blitt forlenget til år 2007, med opsjon på 2 års forlengelse av avtalen.

Høgskolen er ferdig med planlegging av nytt bygg og har i eget brev til departementet akseptert en foreløpig byggeramme på 5.150 m². Høgskolen ber fortsatt om startbevilgning slik at byggeperioden kan komme i gang og gjennomføres innen den tidsperioden høgskolen har forutsatt. Planleggingsprosessen har fått spesielle betingelser å jobbe under, ved at det er blitt opprettet et FOU-prosjekt i regi av Statsbygg. FOU-prosjektet er et IFC-prosjekt, dvs at alt tegningsmateriale skal digitaliseres. Dette prosjektet følges av flere nasjonale og internasjonale aktører, og gjelder for bygg med bygningsmasse på opptil 6000 m².

Avdeling for kunsthøgskolen (AFK) har hovedvirksomheten i Krognessveien 33 og leier lokaler av Statsbygg Nord og deler lokalene med Tromsø kommunale Kulturskole. Det ble startet opp et studium i samtidskunst, som vil kreve betydelig arealer som settes i stand fortløpende og er lokalisert i Strandveien 8. Arealene holder bra standard, og det har vært gjort flere arealmessige forbedringer de siste årene. Kulturskolen har satt i drift ett nytt bygg i 2003 og i november 2007 ble det siste nybygget deres åpnet. I disse lokalene vil høgskolen leie dansesaler. Arealmangel i Krognessveien gjør at arealene ved AFL brukes av AFK til kontorer og undervisningsareal. Det er skiftet ut 3 ventilasjonsanlegg og vi har fått SD-anlegg i bygget. Vi vil fornye samarbeidsavtalene med Tromsø kommune i løpet av 2008.

Avdeling for lærerutdanning (AFL) er lokalisert i Mellomveien 110 hvor lokalene leies av Statsbygg Nord. Det har vært gjort ombygginger og utbedringer kontinuerlig de siste årene, og det er nylig avsluttet en større oppgradering av undervisningslokaler, klasserom i E-fløya (2. etg.) og naturfagarealer (3. etg.). Ventilasjonsanlegg har underveis i dette arbeidet blitt forbedret og skiftet ut, samt skifting av vindu til energiglass på hele E-fløya.

Det er knapphet på arealer i forhold til aktiviteten ved avdelingen, og særlig studentene har lite tilfredsstillende arbeidsforhold. Avdelingen har 7 grupperom til rådighet for 1000 studenter. Det er etablert gruppearbeidsplasser i korridorer og trapperom og øvrige steder hvor det er ledig areal. Noe videreutdanning av lærere pågår bl.a. ved studiesentret på Finnsnes.

Miljøspørsmål/miljøledelse

Høgskolen i Tromsø er lokalisert på 4 ulike steder i Tromsø, noe som byr på utfordringer i forhold til innføring og oppfølging av miljøspørsmål og miljøledelse. Det er innført "grønne" kontorvaner ved høgskolen. Det er innarbeidet rutiner for innsamling av papir, innsamling av matavfall ved alle pauserom og det er etablert rutiner for håndtering av risikofyllt avfall. Det er utarbeidet en egen sjekklister for miljøvennlige innkjøp, krav om HMS-attest blir brukt ved store innkjøp og det har vært gjennomført en papirreduksjonskampanje både internt og mot leverandører. Kontrollrutiner for avfall er etablert, og senkning av lys og temperatur utenfor kontortid er i ferd med å komme på plass. Fyrkjelene er skiftet ut for å oppfylle de nyere krav

til fyrkjeler og energiforbruk, og en større oljetank er tatt i bruk slik at vi slipper hyppige påfyllinger. Fellesadministrasjonen ble sertifisert som Miljøfyrtårn i 2002 og Avdeling for lærerutdanning ble sertifisert i 2004.

Rutiner for innkjøp

Prosedyrer og ansvarsforhold i forhold til innkjøp er beskrevet i høgskolens økonomihåndbok med tilhørende rutiner for ansvarsfordeling. Disse omhandler brukernivå, budsjettansvar, bestiller, varemottak, regnskapsmedarbeider og attestasjonsansvar. Høgskolen følger regelverket for statens anskaffelsesvirksomhet for alle innkjøp. Innkjøp skal uansett innkjøpsmetode baseres på konkurranse så langt dette er mulig.

I tråd med regelverket går høgskolen enten ut til flere ved anskaffelser under kr 500' eller til databasen *DOFFIN* ved Norsk lysningsblad ved kunngjøringer over kr 500'. Høgskolen har konsekvent gått ut på EØS-markedet via Norsk lysningsblads kunngjøringer i databaser ved kjøp av strøm. Protokoll føres ved anskaffelsen.

Det er utarbeidet en egen sjekkliste for miljøvennlige innkjøp, krav om HMS-attest blir brukt ved store innkjøp

Høgskolen har inngått lokale og sentrale rabattavtaler, rammeavtaler, både under og over terskelverdiavtaler. Vi har samarbeidet med Universitetet i Tromsø om inngåelse av flyreiseavtaler, papir og kontorrekvisita.

Rutiner for transport

Høgskolen i Tromsø har 3 driftsbiler som brukes av drift ved behov. Høgskolen bruker ellers de transportmuligheter som transportbyråene og posten tilbyr.

Rutiner for energi

Høgskolen i Tromsø har leveringsavtale med Troma Kraft og Statoil for leveranser av strøm og olje til alle avdelingene, unntatt av AFH, som blir ivaretatt av Universitetet i Tromsø. Begge disse energikjøpsavtalene har vært lagt ut på *DOFFIN*.

Høgskolen har hatt en gjennomgang av ENØK-tiltak i alle lokaler. Dette har bl.a. ført til et nettverkssamarbeid mellom Statsbygg Nord og høgskolene i Nord-Norge med en vellykket målsetning om å redusere ENØK-utgiftene med 12% over 2 år.

Det blir jobbet målrettet for å optimalisere og redusere ENØK-utgiftene, men som leietaker må vi i samarbeid med utleierne påvirke at SD-anlegg, lysstyringer, ventilasjonsstyringer og utskifting av eldre ventilasjonsanlegg blir prioritert. Det som har hatt størst virkning på reduksjon av strømforbruket vårt er bevegelsessensor på ventilasjonen i gymsalen og trekk over bassenget. Det er et mål for høgskolen å være under 200 KWh/m².

Rutiner for avfallshåndtering

Høgskolen i Tromsø har innført kildesortering ved alle avdelinger. Vi har ønske om å forbedre mottakene ved Avdeling for kunsthøgskolen og Avdeling for lærerutdanning ved å bygge nye mottak med komprimatorer. Høgskolen har endret rutiner for saker som skal kastes, ved at de først blir satt i en "gi bort krok". Det har medført at vi nesten ikke kjører møbler til fyllingen.

1.5.4. Økonomirapportering

Høgskolen rapporterer økonomidata direkte i DBH og i eget brev til departementet, jf. brev fra departementet av 18.12.07. Blant annet omfatter årsrapporteringen ledelseskomentarer som

skal inneholde styrets vurdering av institusjonens drift i regnskapsåret 2007. Ledelseskomentarene er vedtatt av Høgskolestyret i møte 21.02.08, og følger vedlagt under.

Institusjonens formål gjenspeiler seg i målstruktur 2007, hovedmål 1-4 med underordnede delmål, gitt av departementet gjennom tildelingsbrevet for 2007.

Høgskolen bekrefter at regnskapet er satt opp i samsvar med Statlige Regnskapsstandarder (SRS) og veiledningsnotater som er utarbeidet i forbindelse med Finansdepartementets utprøving av periodiseringsprinsippet i utvalgte statlige virksomheter med Kunnskapsdepartementets tilpasninger for universitets- og høyskolesektoren.

Bevilgningsfinansiert drift

Årets netto resultat på bevilgningsfinansiert virksomhet er et mindreforbruk NOK 12,3 mill. totalt for høgskolen. Dette er en økning i avsetninger på NOK 10,5 mill. sammenlignet med 2006. Økningen i avsetning innenfor bevilgningsfinansiert virksomhet består i all hovedsak av midler til strategiske formål jfr. note 15. Det er imidlertid viktig å gjøre oppmerksom på at dette bildet er noe mer nyansert.

Høgskolen går for første gang med et udisponert underskudd på NOK 284 400. Dette betyr at det er større bindinger på avsetninger enn høgskolen har i midler pr. årsslutt.

Høgskolen har vært i en situasjon hvor aktivitetsnivå og forbruk har vært for høyt i forhold til bevilgede rammer fra departementet, og situasjonen har vært foruroligende for to av avdelingene. Det har gjennom året vært igangsatt tiltak for å få ned lønns- og driftskostnader, bl.a. innkjøpsstopp, nedbemanning og oppsigelser. Resultatet for disse to enhetene var mer positivt enn forventet, og det er håp om at høgskolen kan komme i balanse i løpet av 2008.

Vurdering av høgskolens drift i 2007 innenfor de enkelte områdene:

Inntekter

Av inntekter ut over bevilgningen fra departementet, har salgs- og leieinntekter økt med ca. 4 mill kr. Verdt å bemerke er at "andre driftsinntekter" har gått ned med 7,3 mill. kr sammenlignet med 2006. Blant annet skyldes dette den tekniske endringen i finansieringen av ABIKO, se nærmere forklaring under "Eksternfinansiert drift".

Lønn

Totale lønnskostnader gikk ned med 9,877 mill. kr sammenlignet med 2006. En stor del av denne reduksjonen skyldes redusert arbeidsgiveravgift fra 14,1% i 2006 til 7,9% i 2007. Høgskolens budsjett ble i 2007 også kuttet med ca. 7,5 mill. kr som følge av redusert arbeidsgiveravgift. Andel lønnsutgifter sett i forhold til bevilgningen fra departementet, gikk ned fra 79% i 2006 til 73% i 2007. Fremdeles er denne andelen høy, noe som betyr at flere ansettelsesforhold er basert på eksterne inntekter. Regnskapet viser at aktivitetsnivået ved høgskolen er høyt, men sett i sammenheng med høgskolens økonomiske situasjon er antall ansatte redusert med 24 årsverk fra 2006.

Høgskolen har de siste årene systematisk gjennomført kompetansehevede tiltak, noe som har ført til endret kompetanseprofil med en større andel førstestillinger. Dette har vært en bevisst satsning, men fører til at de totale lønnskostnadene øker. Andel lønnskostnader av budsjettet har likevel gått noe ned fra 2006 til 2007. Dette skyldes i hovedsak reduksjon i antall ansatte som følge av nedbemanning og oppsigelser i 2007. Lønnsandelen av budsjettet er fremdeles høy, og etter hvert som kompetansen i det faglige personalet øker, vil dette øke de fremtidige lønnskostnadene.

Investeringer og andre driftskostnader

Midler brukt til investeringer har gått ned med ca. 3 mill. kr sammenlignet med 2006, mens kostnader til drift har økt med 1,7 mill. kr sammenlignet med 2006. Dette er en utvikling som ikke er ubetinget positiv på grunn av forringelse av bygg og annen realkapital.

Total vurdering av årsresultat og drift

For to av avdelingene er årsresultatet tilfredsstillende. Avdeling for kunstfag ender på et merforbruk ifht. inntekter på kr 247 000. Dette er tilsvarende nivå som avdelingen har hatt de siste årene. Avdeling for ingeniør- og økonomifag kommer ut med tilsvarende overskudd, noe som også er tilsvarende resultat som avdelingen har hatt de siste årene. Den økonomiske situasjonen for disse to enhetene regnes som god og stabil. Imidlertid bør Avdeling for kunstfag følge opp den økonomiske utviklingen de kommende år som følge av etableringen av den nye kunstutdanningen. Denne satsingen er stor og krevende, blant annet fordi oppgradering og innflytting i lokaler har vært svært kostnadskrevende.

Avdeling for lærerutdanning og Avdeling for helsefag har slitt med store og økende underskudd de siste årene. For 2007 ble begge avdelingene pålagt å få driften i balanse for inneværende budsjettår, samtidig som ca. 30% av akkumulert underskudd skulle tas inn i løpet av 2007. Resterende underskudd skulle tas inn i løpet av 2008. Det har vært arbeidet godt for å bringe økonomien i balanse, og resultatet for begge avdelingene er langt bedre enn forventet.

Akkumulert resultatet pr. årsslutt 2007 ble for AFL et underskudd på 2,06 mill. kr og 2,6 mill. kr for AFH. Dette betyr at styrets pålegg om å få driften i balanse, samt å ta inn 30% av det akkumulerte overskuddet er innfridd med god margin. Begge avdelingene hadde budsjettet med å måtte ta inn et underskudd på ca. 4,1 mill. kr i 2008, og de akkumulerte resultatene som avdelingene leverer betyr en tilnærmet halvering av underskudd som må tas inn kommende år for AFL, og noe mer for AFH. Driften har vært stram for begge avdelingene, i tillegg til oppsigelser og nedbemanning. For å stabilisere situasjonen for fremtiden, forventes det en stram drift også for 2008. I tillegg er det utfordringer i forhold til studentrekrutteringen ved allmennlærerutdanningen og enkelte studier ved Avdeling for helsefag. Dette betyr fremtidige utfordringer mht struktur- og eventuelt organisasjonsendringer for å kunne møte denne situasjonen. Ingen av avdelingene har til nå rapportert om dramatiske endringer i studietilbud, selv om situasjonen i noen grad har rammet gjennomføringen av undervisningen som for eksempel redusert antall timer undervisning for studentene og ikke gjennomførte reiser/ekskursjoner.

I forbindelse med oppbygging av masterstudie ved Avdeling for kunstfag, har det vært gjennomført et stort løft mht. kompetanseheving av fagpersonalet. Til sammen 9 tilsatte har fått opprykk, hvorav 6 til professor. 1 dosent, 1 førsteamanuensis og 1 til lektor. Bachelorutdanningen i billedkunst startet opp høsten 2007. Måloppnåelsen og aktivitetsnivået ved avdelingen er høyt og således ressurskrevende, og det kan være grunn til bekymring for økte lønnskostnader i fremtiden som følge av kompetanseløftet som skjer på høgskolen.

Årets resultat for Avdeling for ingeniør- og økonomifag tyder også på et høyt aktivitetsnivå og høy grad av måloppnåelse. Blant annet har avdelingen etablert god kontakt mot næringslivet i form av kurs og utdanningstilbud. Det må i tillegg nevnes at avdelingen har etablert samarbeid med oljenæringen om forskning og utviklingsarbeid, blant annet i form av midler til stipendiatstillinger.

Når det gjelder avsetning av bundne midler, er 3,5 mill kr avsetninger på avdelingene og 8,7 mill kr er avsetninger på fellesområdet. Avsetningene på fellesområdet er i all hovedsak midler til utsatte investeringsformål, omstillingsmidler og midler til doktorgradsstipend.

Eksternfinansiert drift

Høgskolens eksterne inntekter er i 2007 på totalt NOK 23,1 mill., noe som er en reduksjon på 5,7 mill. kr fra 2006. Blant annet skyldes noe av denne endringen en teknisk omlegging av ABIKO-utdanningene ved Avdeling for helsefag fra og med 2007. Fra og med 2007-budsjettet ble disse utdanningene tildelt midler over bevilgningen, mens de tidligere ble regnskapsført som eksterne inntekter. Bevilgningen til ABIKO var i 2007 på 5,6 mill. kr.

Brutto årsresultat fra ekstern virksomhet er imidlertid på NOK 1,5 mill., og svært tilfredsstillende sett mot leverte resultater tidligere år. Høgskolen har anvendt NOK 184.000 av tidligere opptjent virksomhetskapskapital, og netto resultat for ekstern virksomhet er i 2007 på NOK 1,3 mill. Opptjent virksomhetskapskapital økte dermed med NOK 1,3 mill. i 2007, og er pr. 31.12.07 på NOK 3,1 mill

Generelt vurderes avdelingenes gjennomføring av den eksternt finansierte virksomheten som god, til tross for noe variasjon mellom avdelingene når det gjelder inntjening og resultat. Alle enhetene har i 2007 positiv virksomhetskapskapital. Spesielt positivt er det at Avdeling for lærerutdanning i løpet av 2007 har opparbeidet positiv virksomhetskapskapital, selv om overskuddet er lite sett i forhold til omsetningen. Blant annet har avdelingen gjennom behandling av den økonomiske situasjonen i Høgskolestyret, blitt pålagt å bringe eksternfinansiert virksomhet i balanse. Situasjonen viser nå at avdelingen har fått bedre kontroll på gjennomføringen av de eksterne prosjektene, blant annet når det gjelder budsjettering, rutiner for regnskapsføring og oppfølging av rapporter på dette området.

Planer for 2008

2.1 Plan for virksomheten

2.1.1. Særskilte utfordringer

Høgskolen i Tromsø og Universitetet i Tromsø vedtok 18.10.2007 å søke Kunnskapsdepartementet om fusjon fra 1.1.2009. 2008 vil følgelig bli et år preget av planlegging av det nye universitetet, samt å klargjøre Høgskolen i Tromsø for fusjon.

Foruten fusjonsarbeidet, vil Høgskolen i Tromsø ha spesiell oppmerksomhet på institusjonens økonomiske situasjon hvor målet er at både institusjonen som helhet og alle driftsenheter skal gå i balanse.

Innen området utdanning, ser Høgskolen i Tromsø det som spesielt viktig å bedre studentrekrutteringen til enkelt utdanninger med sviktende rekruttering og vil fokusere spesielt på rekrutteringen til allmennlærerutdanningen og bioingeniørutdanningen. Enkelte utdanninger har for svak gjennomstrømming og vil bli viet spesiell oppmerksomhet i 2008.

Innen området forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid vil Høgskolen i Tromsø i 2008 spesielt vektlegge tre forhold, videreutvikling av førstelektorprogrammet, økt vitenskapelig publisering og bedring av det økonomiske grunnlaget for utvikling av området gjennom økt ekstern finansiering.

2.1.2. Utdanning

Sektormål: Høgskolen skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet som er basert på det fremste innen forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap

Virksomhetsmål 1.1.: Høgskolen vil særlig rette sin fagportefølje inn mot landsdelens behov og den utviklingen som Nord-Norge står overfor i de neste årene.

Resultatmål:

- Foreta en totalgjennomgang av studieporteføljen for å klargjøre hvilke studietilbud som skal prioriteres videreført i den fusjonerte institusjonen
- Vurdere opprettelse av bachelorutdanning (ingeniørutdanning) i undervannsteknologi
- Vurdere opprettelse av bachelorutdanning i kunst- og kulturformidling
- Igangsette masterutdanning i musikkutøving
- Videreføre oppbyggingen av bachelorutdanning i samtidskunst
- Starte arbeidet med utvikling av masterutdanning i samtidskunst
- Søke NOKUT om akkreditering av masterutdanning i musikkteori med didaktikk og praksis
- Søke NOKUT om akkreditering av masterutdanning i instrumentalundervisning
- Søke NOKUT om akkreditering av masterutdanning i veiledning
- Planlegge masterutdanning innen kliniske helsefag der aktuelle videreutdanninger inngår
- Planlegge masterutdanning innen teknologifag

- Vurdere etablering av et simulatorsenter for opplæring/ferdighetstrening i hjerte-, lungeredning (HLR), traumebehandling og annen akuttmedisin med vekt på nordnordområdeproblematikk, i samarbeid med Universitetssykehuset Nord-Norge
- Antall primærsøkere pr. studieplass skal være på samme nivå som i 2007

Risikovurdering av 1.1.

En av de sentrale felles arbeidsoppgavene knyttet til fusjonsforberedelsene er å foreta en totalgjennomgang av studieporteføljen for å klargjøre hvilke studietilbud som skal prioriteres videreført i den fusjonerte institusjonen. Det er nedsatt en egen arbeidsgruppe med sentrale aktører fra begge institusjonene. Arbeidet har høy prioritet med stor sannsynlighet for gjennomføring.

Opprettelse av en bachelorutdanning (ingeniørutdanning) i undervannsteknologi er økonomisk sett svært utfordrende og krever nye studieplasser. Manglende utsikter til nye studieplasser medfører stor risiko for at utviklingsarbeidet inntil videre stopper opp.

Opprettelse av en bachelorutdanning i kunst- og kulturformidling er økonomisk sett lite utfordrende og kan med stor grad av sannsynlighet realiseres om ikke i 2008, så i 2009, og under forutsetning av at tilbudet prioriteres i den nye institusjonen.

Det er stor søkning til den nye masterutdanningen i musikkutøving som starter, som planlagt, høsten 2008. Det er ikke identifisert faktorer som truer måloppnåelse.

Når det gjelder målet om videre oppbygging av bachelorutdanning i billedkunst er det forbundet risiko for kvalitetssvikt grunnet potensiell fare for manglende oppfyllelse av utstys- og arealbehov.

Arbeidet med utvikling av masterutdanning i samtidskunst starter i 2008, med moderate målsettinger for fremdrift og følgelig med stor sannsynlighet for måloppnåelse.

Søknader til NOKUT om akkreditering av masterutdanninger innen hhv Instrumentalundervisning og Musikkteori med didaktikk og praksis er under slutføring og vil med meget stor sannsynlighet bli sendt i 2008.

Søknad til NOKUT om akkreditering av masterutdanning i veiledning er under utvikling og vil med stor sannsynlighet bli sendt i 2008.

Arbeidet med innpassing og tilpassing av videreutdanninger i mastergradsstudier ved UiT er avhengig av at det medisinske fakultetet også prioriterer dette arbeidet. Her er situasjonen også vanskelig mht tilgjengelige ressurser.

Masterutdanning innen teknologifag er under planlegging i tett samarbeid med Universitetet i Stavanger. Målsettinger for fremdrift i 2008 er moderate og har følgelig stor sannsynlighet for måloppnåelse

Etablering av simulatorsenter for opplæring/ferdighetstrening i hjerte-, lungeredning (HLR), traumebehandling og annen akuttmedisin innebærer, foruten dekking av det finansielle behovet, også at to institusjoner tidsmessig prioriterer arbeidet. Dette medfører stor risiko for at utviklingsarbeidet kan stoppe opp.

Som det fremkommer i vurderingen over er det forbundet risiko med måloppnåelse på enkeltområder grunnet avhengighet av sentrale bevilgninger. Konsekvensen vurderes størst ved manglende utstyrbevilgning og husleiedekning for det nyopprettede studietilbudet i billedkunst. I tillegg trues realiseringen av en rekke nordområderelevante studietilbud av mangel på studieplasser.

Demografiske data tilsier en meget marginal nedgang i søkertallene. En fortsatt fluktusjon av søkere sørover og et stramt arbeidsmarked påvirker aktuelle søkere til utdannings- og yrkesvalg, og kan ha negativ effekt på rekrutteringen til høgskolen generelt.

Virksomhetsmål 1.2.: Høgskolen skal dimensjonere studietilbudene i henhold til departementale krav og landsdelens behov.

Resultatmål:

- Opptaket til utvalgte helsefagutdanningene skal være slik at KDs aktivitetskrav nås
- Den enkelte avdelings totale studiepoengproduksjon skal maksimalt kunne overstige produksjonskravet (som er fastsatt av høgskolestyret) med 15%
- Øke rekrutteringen til utdanninger med svak rekruttering, herunder spesielt allmennlærerutdanningen og bioingeniørutdanningen
- Opprette sommerforkurs for bioingeniørutdanningen
- Produksjon av nye studiepoeng pr. egenfinansiert student pr. år skal være på samme nivå som i 2007
- Antall studenter pr. undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling skal være på samme nivå som i 2007

Risikovurdering av 1.2.

Høgskolens studiepoengproduksjon har i en periode vært noe høy. Høgskolens samlede produksjon ligger for øyeblikket på et tilfredsstillende nivå. Den viktigste forutsetningen for at høgskolens samlede nivå ikke blir *lavere* enn ønskelig (dvs lavere enn produksjonskravet) er rekrutteringen til allmennlærerutdanningen spesielt og gjennomstrømming generelt. Det er liten grunn til å anta at høgskolens samlede produksjon bli *høyere* enn ønskelig (dvs høyere enn produksjonskravet pluss 15%).

En fortsatt fluktusjon av søkere sørover og et stramt arbeidsmarked påvirker aktuelle søkere til utdannings- og yrkesvalg, og kan ha negativ effekt på rekrutteringen til høgskolen generelt.

Høgskolen vil lyse ut samlingsbasert lærerutdanning med studiested Tromsø fra høsten og håper at dette kan bidra til økt antall allmennlærerstudenter. Dersom man skal kunne klare å øke rekrutteringen, må man i tillegg til ordinære rekrutteringstiltak på bred front, skape blest om utdanningen og yrket gjennom positiv profilering i media og gjennom kontakt med arbeidsgivere og andre samfunnskontakter. Høgskolen er bekymret for hvordan negative fokuseringen på læreryrket og lærerutdanningen som foregår i media i dag, vil virke inn på rekrutteringen. Det ser også ut til at usikkerheten om 4- eller 5-årig lærerutdanning kan slå negativt ut for rekrutteringen. Det er følgelig en viss risiko for ny nedgang i søkertallet til allmennlærerutdanningen. Nedgang i studiepoengsproduksjon kan imidlertid motvirkes gjennom allerede igangsatte tiltak for bedre gjennomstrømming, som obligatorisk deltakelse i seminarundervisningen, grenser for studieprogresjon kombinert med tett oppfølging og gode

rutiner i forhold til oppfølging av frafall, samt å øke tilbudet av videreutdanninger.

Avdeling for ingeniør- og økonomifag påløper stor risiko for en produksjon som overstiger høgskolens interne produksjonstak. Dette skyldes forhold både knyttet til ingeniørutdanningene (manglende fullfinansiering av studieplasser) og økonomiutdanningene (manglende fullfinansiering av studieplasser og økt gjennomstrømming). Klargjøring for fusjon innebærer å ta med store kull med ingeniør- og økonomistudenter inn i den nye institusjonen og bryter noe med målsettingen om moderasjon innen studiepoengsproduksjonen. Nedleggelsen av BI i Tromsø har også medført at arbeidsmarkedet har et større udekket behov for økonomiutdannede.

Økt rekruttering til bioingeniørutdanningen er avhengig av forkunnskaper hos elevene i videregående skole. Det planlegges økt innsats mht markedsføring og sommerkurs i realfag for om mulig å øke tilgangen på studenter. Dersom det er stor svikt i rekrutteringen må det vurderes å kutte studentopptaket og redusere kostnadene ved utdanningen for å realisere andre prioriterte mål.

Når det gjelder oppfylling av KDs aktivitetskrav for utvalgte helsefagutdanningene, er det, i tillegg til bioingeniørutdanningen, stor sannsynlighet for manglende måloppnåelse også innen radiografutdanningen grunnet lavt studentopptak. Det er samtidig stort behov for videreutdanningstilbud for radiografer for å svare på kompetansebehovet i Helse-Nord og beholde radiografer i landsdelen. Det vil derfor bli prioritert å ta opp studenter til videreutdanning i angiografi og intervensjon for å opprettholde kravet om studiepoengproduksjon innenfor faget radiografi samlet for grunn og videreutdanning.

Utviklingen i antall nye studiepoeng pr. egenfinansiert student pr. år har vært positiv i flere år. Det er ikke identifisert forhold som i vesentlig grad vil medføre en fortsatt forbedring.

Største trussel når det gjelder utviklingen i antall studenter pr. faglig tilsatt er sviktende studentrekruttering til lærerutdanningene.

Virksomhetsmål 1.3.: Høgskolen vil videreføre og videreutvikle desentraliserte og fleksible utdanninger.

Resultatmål:

- AFH skal ha omtrent samme nivå på desentralisert studiepoengproduksjon som seneste år, dvs ca. 100 SPE.
- AFL skal øke sin desentraliserte studiepoengproduksjon til minimum ca. 20 SPE.
- Samtlige avdelinger skal tilstrebe økt tilrettelegging for distriktsstudentene gjennom desentraliserte og/eller fleksible utdanninger, bl.a. ved hjelp av nettstøttet undervisning og lyd/bilde-overføringer
- Etablere TROMSKOMP som høgskolens felles prosjekt for utredning av behov innen regional kompetanseutvikling (administrativt forankret på AFH)

Risikovurdering av 1.3.

Det er svært realistiske planer for AFHs desentraliserte studiepoengsproduksjon i 2008.

Det er for forbundet stor risiko for manglende måloppnåelse knyttet til desentralisert

lærerutdanning da en sentral samarbeidspartner takket nei til tilbudet om en samlingsbasert allmennlærerutdanning med samlinger i Tromsø og på Finnsnes fra høsten 2008. Siden det ikke igangsettes ny, desentralisert grunnutdanning, vil lærerutdanningen være avhengige av videreutdanningstilbud for å kunne nå produksjonsmålet på 20 SPE. Dette kan være vanskelig å oppnå uten å måtte iverksette tiltak som mangler økonomisk bærekraft.

Høgskolen er involvert i EnergiCampus Nord i Hammerfest og vi vil i 2008 kunne tilby deler av ingeniørutdanningen i samarbeid med Høgskolen i Narvik. I tillegg tilbyr vi videreutdanning i maritim arktisk kompetanse. Sannsynligheten for at høgskolen vil kunne tilby desentraliserte utdanninger innen teknologiområdet i 2008 er gode.

Virksomhetsmål 1.4: Høgskolen skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og evalueringsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømming.

Resultatmål:

- Gjennomføre kandidatundersøkelse, undervisnings- og læringsevaluering og studieprogramevalueringer. Inkludere muntlige tilbakemeldinger, Respons og eventuelle eksterne evalueringer i datagrunnlaget og analysere resultatene. Planlegge og gjennomføre forbedringer.
- Øke studentdeltagelsen i evalueringer og undersøkelser
- Videreføre og videreutvikle pedagogisk studietilbud for egne ansatte
- Utvikle IKT- og bibliotekjenestene i tråd med endringer i studieporteføljen og endrede undervisnings- og læringsformer
- Utvikle ansattegruppens digitale kompetanse
- Starte arbeidet med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket (nivåbeskrive utdanningene og læringsutbyttet)
- Oppfylle forbedringspotensialet påpekt av NOKUT i evalueringen av allmennlærerutdanningen i hht egen fremdriftsplan
- Oppfylle forbedringspotensialet påpekt av NOKUT i evalueringen av ingeniørutdanningene i hht egen fremdriftsplan
- Klargjøre for evalueringen av førskolelærerutdanningen
- Oppnå gjennomstrømming i henhold til avtalt utdanningsplan slik dette fremkommer i tabellen under

Studieprogram	Gjennomføring i hht. avtalt utdanningsplan (%)		Strykprosent	
	2007	Mål 2008	2007	Mål 2008
Bioingeniør	97,6	90-95	7,1	< 10
Ergoterapeut	90,2	90-95	5,2	< 10
Fysioterapeut	99,0	90-95	3,5	< 10
Fysioterapeututdanning, deltid	92,9	90-95	0,0	< 10
Helsesøsterutdanning	95,5	90-95	4,5	< 10
Jordmorutdanning	100,0	90-95	0,8	< 10
Radiograf	92,6	90-95	9,0	< 10
Sykepleier	97,4	90-95	4,8	< 10
Sykepleier (desentralisert)	104,7	90-95	9,5	< 10
Tannpleier	79,7	90-95	14,3	< 10
V.utd. i aldring og eldreomsorg	51,2	90-95	1,5	< 10

Studieprogram	Gjennomføring i hht. avtalt utdanningsplan (%)		Strykprosent	
	2007	Mål 2008	2007	Mål 2008
V.utd i anestesisykepleie	100,0	90-95	-	< 10
V.utd i angiografi og intervensjon	92,0	90-95	0,0	< 10
V.utd i barnesykepleie	93,3	90-95	0,0	< 10
V.utd i intensivsykepleie	97,7	90-95	0,0	< 10
V.utd i kreftsykepleie	100,0	90-95	0,0	< 10
V.utd i operasjonssykepleie	100,0	90-95	8,7	< 10
V.utd i psykiatrisk og psykosomatisk fysioterapi	87,5	90-95	3,4	< 10
V.utd i psykisk helsearbeid	111,5	90-95	0,0	< 10
V.utd i relasjons- og nettverksarbeid	100,0	90-95	0,0	< 10
Bedriftsøkonomi	55,1	70-75	11,0	15-20
Ingeniør i automatiseringsteknikk	72,3	70-75	24,0	25-30
Ingeniør i nautikk	86,6	70-75	14,5	25-30
Ingeniør i prosess- og gassteknologi	95,3	70-75	14,9	20-25
Ingeniør i sikkerhet og miljø	75,3	70-75	21,2	20-25
Samfunnssikkerhet og miljø	88,1	85-90	11,0	10-15
Økonomi og administrasjon	76,6	70-75	8,6	10-15
Økonomi og IKT	83,3	70-75	30,0	20-25
Økonomisk- administrative fag	60,0	75-80	18,4	15-20
Faglærer i musikk	88,0	80-85	3,1	< 10
Fagstudium i musikkutøving	100,0	95-100	0,0	< 10
Musiker – Fagstudium i musikkutøving	87,2	85-90	0,8	< 10
Musikkutøving 3	88,9	95-100	9,1	< 10
Musikkutøving 4	100,0	95-100	0,0	< 10
Praktisk-pedagogisk utdanning i musikk	-	70-75	0,0	20-25
Billedkunstner - Samtidskunst	100,0	90-95	0,0	< 10
Allmennlærerutdanning	87,4	85-90	8,1	5-10
Allmennlærerutdanning (samlingsbasert)	91,3	85-90	5,6	5-10
Allmennlærerutdanning med realfagsprofil	82,6	85-90	0,0	5-10
Faglærer i praktiske og estetiske fag	89,8	90-95	4,5	5-10
Førskolelærer	90,7	85-90	7,6	5-10
Førskolelærerutdanning Desentralisert	94,1	85-90	6,3	5-10

Risikovurdering av 1.4.

Det er liten risiko forbundet med gjennomføring av kandidatundersøkelse eller undervisnings- og læringsevalueringen utover den stadige utfordringen med å oppnå tilstrekkelig studentdeltagelse. Siden alle avdelingene forholder seg aktivt til utfordringen med lav studentdeltagelse, forventes økt studentdeltakelse i 2008. Det videre arbeid må konsentreres om å bedre analysene, følge opp med tiltak og gi tilbakemelding til studentene. Det vil bli gjennomført seminar i teori, metode og analyse for å bedre kvaliteten på evalueringene og undersøkelsene.

Risikoen i forhold til utvikling av de ansattes digitale og pedagogiske kompetanse er å sikre tilfredsstillende deltakelse på kurs og seminarer. Risikoen kan motvirkes gjennom aktiv ledelsesinvolvering.

Oppstarten av arbeidet med det nasjonale kvalifikasjonsrammeverket er avhengig av

nasjonale vedtak.

Når det gjelder oppfølging av NOKUTs evaluering av allmennlærerutdanningen blir den største utfordringen å få til er det høye målet for førstelektorkvalifisering og en endring av studieprogram/årstrinnsteam til strategiske og faglige arenaer. Endringen i faglig organisering er et ledelsesansvar. Det vil alltid være forbundet risiko med omorganiseringer.

De første kommentarer fra NOKUT knyttet til evalueringen av ingeniørutdanningene påpeker forhold som synes relativt lite ressurskrevende å kvalitetsutvikle. Av den grunn anses det å være god sannsynlighet for å oppfylle forbedringspotensialet.

Når det gjelder studentenes progresjon og gjennomføring i forhold til utdanningsplan, vil det alltid være en risiko sett i forhold til permisjoner, ikke møtt til eller gjennomført eksamen. Redusert konkurranse om studieplassene vil kunne innebære svakere studenter som trenger mer oppfølging/veiledning for å sikre gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan. Økende fokus på undervisning, praksis og veiledning i alle deler av utdanningene bør allikevel kunne som minimum bidra til å opprettholde nåværende status. Målene for 2008 er satt rimelig moderat og med stor sannsynlighet for måloppnåelse.

Virksomhetsmål 1.5: Høgskolen skal ha internasjonalt utdannings samarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv.

Resultatmål:

- Utvikle engelskspråklig studietilbud i Studiekvalitet, IKT og læring
- Utvikle engelskspråklig studietilbud i Internasjonalt helsearbeid
- Utvikle engelskspråklig semester på ingeniørutdanningene
- Utvikle engelskspråklig semester på Billedkunstutdanningen
- Vurdere utvikling av engelskspråklig studietilbud i Komparativ pedagogikk
- Vurdere engelskspråklig variant av tredjeåret på økonomibacheloren
- Vekst i studentmobiliteten på AFL og AFI
- Antall utvekslingsstudenter (inn/ut) skal være 80
- Antall fremmedspråklige utdanningstilbud skal være 5

Risikovurdering av 1.5.

Høgskolen har startet arbeidet med å utvikle et engelskspråklig studietilbud i Studiekvalitet, IKT og læring innenfor de prosjektmidlene vi har fått fra UArctic. Det bør kunne utvikles i 2008 og settes opp som en ordinær del av porteføljen fra 2009.

Det er for tidlig å si om det er stor sannsynlighet for at det i 2008 vil bli utviklet engelskspråklig studietilbud i Internasjonalt helsearbeid.

Det vil, grunnet store endringer i ansatteprofilen på utdanningene, være relativt lite ressurskrevende å utvikle et engelskspråklig semester på ingeniørutdanningene og det vil derfor være god sannsynlighet for måloppnåelse.

I billedkunstutdanningen foregår allerede deler av utdanningen med engelsk som undervisningsspråk, noe som er i samsvar med studiets internasjonale profil. Med et slikt

utgangspunkt kan utvikling av engelskspråklig semester på Billedkunstudanningen ansees å være svært mulig å gjennomføre.

Det er for tidlig å si om det er stor sannsynlighet for at det i 2008 vil bli utviklet engelskspråklig studietilbud i Komparativ pedagogikk.

Arbeidet med å utrede et engelskspråklig tredjeår på økonomi er allerede påbegynt, og det vil derfor være stor sannsynlighet for måloppnåelse.

Styret har avsatt særskilte stimuleringsmidler for utvikling og opprettelse av engelskspråklige studietilbud for å øke sannsynligheten for måloppnåelse.

AFI har opprettet samarbeid med universiteter i Canada og Tyrkia som sannsynliggjør vekst i studentmobiliteten. Hvis AFL ikke øker sitt engasjement omkring studentutveksling, påløper det stor risiko for manglende måloppnåelse.

Forutsetningen for måloppnåelse innen antall utvekslingsstudenter er at ett eller flere av de nevnte engelskspråklige studietilbudene blir realisert i 2008. Høgskolen tilstreber økt innreise av studenter fra Nordområdene og Russland. En forutsetning for måloppnåelse er innvilgelse av de nordområde-stipend som høgskolen har søkt om.

2.1.3. Forskning og utviklingsarbeid

Sektormål 2: Høgskolen skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet i forskning, faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid. Høgskolen har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid innen sine fagområder. Høgskoler som kan tildele doktorgrad har et særskilt ansvar for grunnforskning og forskerutdanning innen de fagområder de tildeler doktorgrad.

VIRKSOMHETSMÅL 2.1: Høgskolen skal medvirke til profesjonsrettet forskning, faglig- og kunstnerisk utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionen innenfor institusjonens tematiske satsingsområder.

Virksomhetsmål 2.1.1: Høgskolen skal øke sin produksjon av anvendt og profesjonsrettet forskning av høy nasjonal og internasjonal kvalitet.

Resultatmål:

- 30 publikasjonspoeng (2007: 25,8).

Virksomhetsmål 2.1.2: Høgskolen skal øke sin skriftlige produksjon av faglig utviklingsarbeid av høy nasjonal kvalitet.

Resultatmål:

- 38 publikasjoner i ikke-vitenskapelige tidsskrifter (2007: 31).
- 10 ikke-vitenskapelige bøker (2007: 7).

Virksomhetsmål 2.1.3: Høgskolen skal øke sin produksjon av kunstnerisk utviklingsarbeid av høy nasjonal og internasjonal kvalitet.

Resultatmål:

- 140 konserter (2007: 129).
- 6 kunstutstillinger (2007: 4).

Virksomhetsmål 2.1.4: FoU-virksomhet ved høgskolen skal i hovedsak være innenfor avdelingene og norAforsk sine satsingsområder, slik at:

- FoU-prosjekter ved Avdeling for helsefag skal i hovedsak være knyttet til deres satsing innen: (i) læring, samhandling og nyskaping i helsefaglig utdanning og tjenestefelt, (ii) pasientrettet helsefaglig forskning og kvalitetsutvikling og (iii) helse i nordområdene (a. eldre, b. barn/unge og c. beredskap).
- FoU-prosjekter ved Avdeling for ingeniør og økonomifag skal i hovedsak være deres satsing innen kaldt klima og teknologi. Satsingen skal vurderes tilrettelagt gjennom eget senter.
- FoU-prosjekter ved Avdeling for kunsthøgskolen skal i hovedsak være knyttet til deres satsing innen: (i) kunstnerisk utviklingsarbeid som fører fram til konserter, forestillinger og andre skapende prosjekter og (ii) kunsthøgskolepedagogiske eller -didaktiske prosjekter som for eksempel faglig og pedagogisk/didaktisk utviklingsarbeid, repertoarstudier og annet FoU-arbeid med relevans for arbeidet på avdelingen.
- FoU-prosjekter ved Avdeling for lærerutdanning skal i hovedsak være knyttet til deres satsing innen: (i) læring og oppvekst i et nordområdeperspektiv, (ii) veiledning i lærerutdanning og av nyutdannede lærere, (iii) småbarnspedagogikk og barnehageforskning, (iv) realfagssatsingen, (v) utdanningsledelse og (vi) profesjons- og fagdidaktikk.
- FoU-prosjekter ved norAforsk skal i hovedsak være knyttet til deres satsing innen aksjonsforskning og aksjonslæring.

VIRKSOMHETSMÅL 2.2: Høgskolen skal finansiere en større andel av sin FoU-produksjon via eksterne midler.

Virksomhetsmål 2.2.1: Høgskolen skal øke sin produksjon av søknader om ekstern finansiering.

Resultatmål:

- 1 søknad til NFR sitt program Aldersforskning (nyopprettet).
- 1 søknad til NFR sitt program for Helse- og omsorgstjenester (HELSEOMSORG; nyopprettet).
- 1 søknad om midler fra NFR sitt program HELSEOMSORG til etablering av et regionalt senter for omsorgsforskning (nyopprettet).
- 1 søknad til NFR sitt program Praksisrettet FoU for barnehage, grunnopplæring og lærerutdanning (PRAKSISFOU) (2007: 2).
- 1 søknad til NFR sitt program Forskning om årsaker til sykefravær og utstøting fra arbeidslivet (2007: 0).
- 1 søknad til Fond Fysio
- 1 søknad om deltakelse i interregprosjektet Sustainable health
- 2 søknad om midler fra Handlingsprogrammet for 2007 for de næringsrettede midlene til regional utvikling (RDAII).

- 1 søknad om midler til videreføring av prosjektet Virtual Music gjennom INTERREG-ordningen.
- 2 søknader om midler til kurstilbud fra Forskerutdanningsnettverket i Nord-Norge.
- Søknad fra departementet om eget følgeforskningsprosjekt på fusjonsprosessen med Universitetet i Tromsø.

Virksomhetsmål 2.2.2: Høgskolen skal øke antall eksternt finansierte FoU-prosjekter.

Resultatmål:

- Kr 7 000 i tildeling fra NFR per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (2007: kr 5 585).
- Kr 7 000 i tildeling fra EU per undervisnings-, forsknings- og formidlingsstilling (2007: kr 6 369).
- Tilsagn om finansiering av to nye forskningsprosjekter gjennom programmer ved Norges forskningsråd (2006: 0).
- Tilsagn om finansiering av regionalt senter for omsorgsforskning (nyopprettet).
- Tilsagn om finansiering av det omsøkte VRI-prosjektet "Innovasjon i og gjennom samhandling" (nyopprettet program).
- Tilsagn om finansiering av ett forskningsprosjekt fra Handlingsprogrammet for 2007 for de næringsrettede midlene til regional utvikling (RDAII; nyopprettet).
- Tilsagn om finansiering fra departementet av et eget følgeforskningsprosjekt knyttet opp mot fusjonen.
- Finansiering av ett nytt forskningsprosjekt via midler fra regionalt næringsliv.
- Tilsagn om finansiering av prosjekt finansierte av Fond fysio.
- Innhenting av tilgjengelige midler fra Norges forskningsråd sitt program for Små driftsmidler.

Virksomhetsmål 2.2.3: Høgskolen skal øke sin andel eksternt finansierte stipendiater.

Resultatmål:

- Til tross for økning i antall statlig finansierte stipendiatstillinger, skal 40% av stipendiatstillingene skal være eksternt finansierte (2007: 33%).

VIRKSOMHETSMÅL 2.3: Høgskolen skal øke kompetansen til ansatte i undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger.

Virksomhetsmål 2.3.1: Høgskolen skal øke antall stipendiater som er ansatt ved høgskolen.

Resultatmål:

- 9 statlig finansierte stipendiatstillinger (2007: 7).
- 9 eksternt finansierte stipendiatstillinger (2007: 4).

Virksomhetsmål 2.3.2: Høgskolen skal tilby stipendiatene ved institusjonen en felles arena for læring gjennom driften av et stipendiatnettverk.

Resultatmål:

- 4 samlinger i stipendiatnettverket (2007: 1).
- 15 aktive deltakere per samling i stipendiatnettverket (2007: 15).

Virksomhetsmål 2.3.3: Høgskolen skal ved aktiv rekruttering og egenkvalifisering øke antall ansatte i stillingskategoriene førsteamanuensis og førstelektor.

Resultatmål:

- 30 ansatte førsteamanuenser (november 2007: 25).
- 39 ansatte førstelektorer (november 2007: 28).

Virksomhetsmål 2.3.4: Høgskolen skal ved aktiv rekruttering og egenkvalifisering øke antall ansatte i stillingskategoriene professor og dosent.

Resultatmål:

- 10 ansatte professorer i hovedstilling (november 2007: 8).
- 5 ansatte dosenter (november 2007: 3).

Virksomhetsmål 2.3.5: Høgskolen skal ved aktiv rekruttering øke antall ansatte i stillingskategorien professor II.

Resultatmål:

- 7 ansatte professor II (november 2007: 5).

Virksomhetsmål 2.3.6: Høgskolen skal tilby ett nytt og bedre tilpasset førstelektorprogram.

Resultatmål:

- Opprettelse av videreutviklet førstelektorprogram.

VIRKSOMHETSMÅL 2.4: Høgskolen skal videreutvikle sitt Nordiske senter for aksjonsforskning og aksjonslæring (NorAforsk).

Resultatmål:

- Ansettelse av koordinator i 50% stilling som skal ta seg av den daglige driften av aktivitetene ved norAforsk (2007: ingen koordinator).
- Ansettelse av 1 ny eksternt finansiert stipendiat ved norAforsk.

VIRKSOMHETSMÅL 2.5: Høgskolen skal øke det regionale, nasjonale og internasjonale FoU-samarbeidet.

Resultatmål:

- Aktiv deltakelse i et felles VRI-prosjekt (Virkemidler for Regional FoU og Innovasjon: Forskningsrådets hovedsatsing på forskning og innovasjon i norske regioner) med andre aktører innen FoU og samfunnsliv i Troms fylke (nyopprettet program).
- Øke antall felles FoU-prosjekter med eksterne miljøer.
- 10 publikasjoner i tidsskrift sammen med eksterne forfattere.

- 10 publikasjoner i bøker sammen med eksterne forfattere.
- Opprettelse av en felles forskerskole innen helse, medisin og psykologi i samarbeid med Universitetet.
- Samarbeide med UNN om etablering av en forskningsleder i helsefag i Helse-Nord.
- Videreføre ordningen med praksisveiledningsmidler anvendt til felles prosjekter med praksis.
- Stimulere til FoU-arbeid i samarbeid med distriktshelsetjenesten.
- Utgi nr 2 av FoU-magasinet Podium.

VIRKSOMHETSMÅL 2.6: Høgskolen skal synliggjøre FoU-virksomheten ved institusjonen på Forskningsdagene.

Resultatmål:

- Delta med presentasjoner fra to avdelinger på stand i Forskningstorget i Tromsø.
- Avholde egne arrangementer rettet mot studenter under Forskningsdagene.
- Delta på aktuelle arrangementer utenfor Tromsø.
- Presentere og markedsføre høgskolens aktiviteter under Forskningsdagene i felles utgivelse sammen med Universitetet i Tromsø, på nettsiden til høgskolen og på den nasjonale nettportalen til Forskningsdagene.

VIRKSOMHETSMÅL 2.7: Høgskolen skal synliggjøre FoU-virksomheten ved institusjonen for studentene og legge til rette for sterkere studentmedvirkning i FoU-virksomheten.

Resultatmål:

- Opprettelse av forskerskole for studenter.
- Opprette eget kurs for studenter i forskningsmetode.
- Opprettelse av egen nettside om FoU for studenter.
- Avholde egne arrangementer rettet mot studenter under Forskningsdagene.

VIRKSOMHETSMÅL 2.8: Bedre kommunikasjonen og informasjonsflyten mellom de ulike faggruppene ved institusjonen.

Resultatmål:

- Videreutvikle institusjonens nettsider slik at aktuell informasjon innen FoU er tilgjengelig for alle og intern bruk av e-post som informasjonsmedium kan reduseres.

Risikovurdering av sektormål 2

Høgskolen i Tromsø har gjort store framskritt innen FoU-virksomheten i 2007, og har satt seg mye klarere og mer ambisiøse mål for 2008 enn for noe tidligere år. Institusjonen har valgt å legge planene innen FoU-virksomheten for 2008 på et nivå som er i samsvar med hva de ulike fagmiljøene ved institusjonen selv oppfatter som realistisk. Innen ekstern finansiering, antall publikasjonspoeng og antall samarbeidsprosjekter kunne det likevel vært ønskelig å ha enda mer ambisiøse målsetninger. Ledelsen ved høgskolen er svært opptatt av å oppnå bedre resultater innen disse områdene, og vil i 2008 arbeide bevisst med å få institusjonen til å levere bedre resultater enn angitt i planene. Høgskolen i Tromsø anser det således for å være

realistisk å oppnå de fleste av virksomhetsmålene i 2008 innen sektormål 2 (Forskning og utvikling). Det er imidlertid mange av virksomhetsmålene som i betydelig grad avhenger av utenforliggende forhold som høgskolen har mindre innvirkning på. I de følgende avsnittene vil sentrale vurderinger knyttet til sannsynlig måloppnåelse for noen av målene for 2008 gjennomgås.

Det er ved høgskolen betydelig flere fagansatte nå enn for kun et par år tilbake som publiserer resultatene fra sine FoU-prosjekter i akkrediterte tidsskrifter og forlag. Dette medfører både (i) at antall publikasjonspoeng er stigende og (ii) at sårbarheten i forhold til svingninger i totalt antall publikasjonspoeng per år på sikt vil minke. Det anses derfor at de definerte virksomhetsmålene når det gjelder publikasjonspoeng (virksomhetsmål 2.1.1) og antall publikasjoner i ulike publikasjonskategorier (virksomhetsmål 2.1.2) er realistiske å oppnå i 2008. Det samme gjelder for produksjonen av konserter og kunstutstillinger (virksomhetsmål 2.1.3).

Høgskolen tar mål av seg til å hente inn en større andel eksterne midler i 2008 enn tidligere år. Dette ønsker vi å oppnå både ved (i) å utvikle og søke om finansiering til flere FoU-prosjekter, samt ved (ii) å øke kvaliteten til de enkelte søknadene. Det er imidlertid vanskelig å sannsynliggjøre grad av innvilgning i de ulike søknadsrundene, da blant annet konkurranse og andres vurderinger av kvaliteten og betydningen av tiltaket vil være avgjørende.

Virksomhetsmålene knyttet til ekstern finansiering av FoU-prosjekter (virksomhetsmål 2.2.2) og stipendiatstillinger (virksomhetsmål 2.2.3) anses derfor for å være realistiske, men noe usikkerhet er knyttet til måloppnåelsen.

Høgskolen har et stort behov for økt kompetanse innen FoU-virksomheten, og både kvalifisering og nyrekruttering av førsteamanuenser, førstelektorer, dosenter og professorer er høyt prioritert. Høgskolen har imidlertid begrensede midler til nyrekruttering, og det er i tillegg innen mange fagområder, stor konkurranse nasjonalt om både førsteamanuensis- og professorkompetente personer. Som ved alle andre universiteter og høgskoler, er estimatet av antallet fagansatte som i 2008 vil få innvilget opprykk også usikkert, da dette i stor grad er avhengig av de enkelte fagansattes innsats for egenkvalifisering. Høgskolen anser derfor at det er liten risiko for ikke å oppnå virksomhetsmålene knyttet til antall statlig finansierte stipendiater (virksomhetsmål 2.3.1), dosenter (virksomhetsmål 2.3.4) og professor II (virksomhetsmål 2.3.5), men at det er middels risiko for ikke å oppnå virksomhetsmålene knyttet til antall eksternt finansierte stipendiater (virksomhetsmål 2.3.1), førsteamanuenser (virksomhetsmål 2.3.3), førstelektorer (virksomhetsmål 2.3.3) og professorer (virksomhetsmål 2.3.4).

Det ble våren 2007 søkt departementet om midler til oppstart av et pilotprosjekt knyttet til opprettelse av en Forskerskole for bachelorstudenter ved Høgskolen i Tromsø. Målsetningen med Forskerskolen er både at studentene utvikler en forskende holdning i studie- og yrkesliv og at rekrutteringen til den profesjonsrettede forskningen bedres. Fagmiljøet som skal stå for implementeringen av prosjektet ved høgskolen er klart, men oppstart forutsetter finansiering. Siden det så langt ikke er mottatt svar på søknaden fra departementet og det ikke er satt av særskilte midler i revidert statsbudsjett, anses risikoen for at det ikke vil bli opprettet en egen Forskerskole for bachelorstudenter i 2008 for stor (virksomhetsmål 2.7).

2.1.4. Formidling

Sektormål 3. Høgskolen skal medvirke til å spre og formidle resultater både fra forskning og fra faglig og kunstnerisk utviklingsarbeid, samt medvirke til innovasjon og verdiskaping basert på disse resultatene. Høgskolen skal også legge til rette for at tilsatte og studenter kan ta del i samfunnsdebatten.

VIRKSOMHETSMÅL 3.1: Høgskolen skal gjennom formidling og deltakelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU-virksomheten.

Resultatmål:

- 20 bidrag i lokale og nasjonale medier (2007: 16).
- Bidra i lokalt og nasjonalt kulturliv ved å øke antall konserter, forestillinger og utstillinger (jfr Virksomhetsmål 2.1.3).

VIRKSOMHETSMÅL 3.2: Høgskolen skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling.

Virksomhetsmål 3.2.1: Høgskolen skal øke omfanget av eksternt finansiert virksomhet (EFV).

Resultatmål:

- Mer enn 30 millioner i eksterne inntekter (2007: 23 millioner)

VIRKSOMHETSMÅL 3.3: Høgskolen skal videreføre Eureka forlag og avklare forlagets videre status.

Virksomhetsmål 3.3.1: Eureka skal øke antall trykte publikasjoner.

Resultatmål:

- 8 trykte utgivelser i 2008 (2007: 6), hvorav 4 av disse skal være i Eureka Forskningsserie.

Virksomhetsmål 3.3.2: Eureka skal styrke FoU-samarbeidet med andre norske og nordiske utdanningsinstitusjoner.

Resultatmål:

- 4 utgivelser med eksterne forfattere (2007: 3).

Virksomhetsmål 3.3.3: Eureka skal opprettholde antall digitale produksjoner og arbeide for å gjøre disse mer tilgjengelige for allmennheten.

Resultatmål:

- 10 publikasjoner på Eureka Digital (2007: 7).
- Utlegging av digitale publikasjoner i Open Access database.

VIRKSOMHETSMÅL 3.4: Høgskolen skal bedre kontakten med regionens næringsliv og offentlige sektor ved aktiv dialog og partnerskap.

Resultatmål:

- Etablere regionalt senter for omsorgsforskning ved Avdeling for helsefag.

- Deltakelse i et felles VRI-prosjekt (Virkemidler for Regional FoU og Innovasjon: Forskningsrådets hovedsatsing på forskning og innovasjon i norske regioner) med andre aktører innen FoU og samfunnsliv i Troms fylke (nyopprettet program).
- Samarbeide med Høgskolen i Bodø om utgivelsen av Nordisk tidsskrift for helseforskning.
- Videreføre viktige pågående samarbeidsprosjekter i regionen.

Risikovurdering av sektormål 3

Det er ved høgskolen betydelig flere fagansatte nå enn for kun et par år tilbake som gjennom formidling og deltakelse i offentlig debatt tilfører samfunnet resultater fra egne FoU-prosjekter. Denne trenden forventes å vedvare i 2008, og det anses derfor å være liten risiko for at høgskolen ikke vil nå sine mål knyttet til formidling av resultater fra FoU-prosjekter til allmennheten i 2008 (virksomhetsmål 3.1).

Høgskolen tar mål av seg til å øke eksternt finansiert virksomhet i 2008. Siden blant annet konkurranse og andres vurderinger av kvaliteten og betydningen av de ulike tiltakene vil være avgjørende for finansieringen, vil usikkerhet være knyttet til måloppnåelsen. Det anses derfor at det er middels risiko for at høgskolen ikke skal klare resultatmålet for eksternt finansiert virksomhet i 2008 (virksomhetsmål 3.2.1).

Eureka forlag er drevet av Høgskolen i Tromsø som en del av FoU-virksomheten og utgjør en sentral del av formidlingsinnsatsen til allmennheten. Det anses å være liten risiko for at Eureka forlag ikke skal nå sine mål i 2008 (virksomhetsmål 3.3).

I St.meld. nr. 25 *Mestring, muligheter og mening* foreslår regjeringen å styrke forsknings- og utviklingsarbeidet knyttet til omsorgstjenestene og eldres helse og levekår, med spesielt vekt på demens. Etablering av regionale FoU-sentre for omsorgsforskning er ett av tiltakene for å realisere dette målet. Høgskolen vil i 2008 søke Norges forskningsråd om midler til etablering av et regionalt senter for omsorgsforskning. Konkurranse og andres vurderinger av kvalitet og betydning av tiltaket vil være avgjørende for utfallet av søknadsrunden, det er derfor vanskelig å vurdere sannsynligheten for at høgskolen vil tildeles midler for oppstart av ett av de 4 nye sentrene for omsorgsforskning. Høgskolen har imidlertid (i) bred helsefaglig profil, (ii) er en del av et bredt og kompetent regionalt nettverk innen omsorgsforskning og (iii) er strategisk plassert i regionen. Risikoen for at høgskolen ikke skal nå målet om status som regionalt senter for omsorgsforskning anses som moderat (virksomhetsmål 3.4).

2.1.5. Personal og økonomiforvaltning

Sektormål 4: Høgskolen skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene

Virksomhetsmål 4.1. Høgskolen skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder. Høgskolen skal øke andelen førstestillinger, professorer, professorer II og stipendiater. Se virksomhetsmål 2.3.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2008
	2004	2005	2006	2007	
Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-, forsker- og formidlingsstillinger	62%	62,8%	62,5%	61,7%	Tot: 75%
Bruk av ERAMORE for rekruttering av stipendiater	0 utlysn	0 utlysn	0 utlysn	0 utlysn	Lyse ut alle ledige stipendiatstillinger på ERAMORE

Virksomhetsmål 4.2. Høgskolen skal, bl.a. for å redusere sårbarhet ved fravær, øke breddekompetansen ("tvillingkompetansen") i virksomheten. Høgskolen skal øke deltakelsen på kurs og internopplæring, samt utvikling og videreutvikling av arenaer for kunnskapsdeling for både faglige og teknisk/administrative tilsatte.

Virksomhetsmål 4.3. Høgskolen skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2008
	2004	2005	2006	2007	
Andel kvinner, totalt og etter stillingskategori	65,6%	61,5%	62,8%	62,5%	Utjevne skjevfordelinger der hvor disse er
Redusert sykefravær med fokus på reduksjon av langtidsfravær	5,1%	4,8%	6,7%	6,3%	5,5%
Tilfredshet i den årlige trivselsundersøkelsen. Aktiv igangsetting av tiltak for forbedring mot den resterende gruppen			80%	76,5%	Min 80% tilfredshet
Øke andelen kvinner på AFI og andelen menn på AFH	AFI: 23,5% AFH: 85,4%	AFI: 23% AFH: 86,3%	AFI: 26,6% AFH: 86%	AFI: 26,6% AFH: 86%	AFI: 30% AFH: 75%

Virksomhetsmål 4.4. Høgskolen skal tilstrebe høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer. Høgskolen skal bl.a. ved hjelp av kvalitetsmessig gode nøkkeltall fra de administrative systemene (Agresso, FS, SAP HR m.fl.), produsere rapporter og statistisk materiale som danner grunnlag for strategiske valg og ledelse.

Resultatindikator	Resultat				Resultatmål 2008
	2004	2005	2006	2007	
Merknader og kommentarer fra Riksrevisjonen	Ingen vesentlige merknader	Ingen vesentlige merknader	Ingen vesentlige merknader	?	Ingen vesentlige merknader
Resultat EFV					
BFV og EFV: Institusjonen som helhet og alle driftsenheter skal som minimum gå i balanse		HITØ: Oversk Avd: to avd undersk	HITØ: Oversk Avd: to avd undersk	HITØ: underskudd Avd: to avd undersk	HITØ: Minimum balanse Avd: Alle avd i balanse

Virksomhetsmål 4.5. Høgskolen vil forbedre den faglige, pedagogiske og didaktiske kompetansen i det faglige personalet gjennom blant annet forsknings- og utviklingsarbeid, kollegaveiledning, mentorordninger og pedagogisk skolering

Resultatmål:

- Videreføre og videreutvikle pedagogisk studietilbud for egne ansatte
- Økte andel faglig tilsatte som har pedagogisk kompetanse
- Høy gjennomføringsgrad og økt kompetanse gjennom interne ordninger og kompetanseprogram (eks. utdanningsstipend, førstelektorprogrammet, doktorgradsstipend m.fl.)

Virksomhetsmål 4.6. Høgskolen vil sikre trygghet og gode arbeidsvilkår gjennom forutsigbar og god personalpolitikk, inkludert seniorpolitikk

Resultatmål:

- Etablere årlige medarbeidersamtaler som et personalpolitisk virkemiddel for alle ansatte
- At medarbeidersamtaler gir klare forventninger og arbeidsmål for ansatte
- Aktiv informasjon og bruk av seniorpolitiske virkemidler, sammen med aktiv og tilrettelagt bruk av disse.

Risikovurdering av sektormål 4

Personalmessige forhold, kompetanse, arbeidsmiljø, sykefravær

Stramt arbeidsmarked og konkurransesituasjonen i forhold til Universitetet i Tromsø, kan gjøre det vanskelig å nå høgskolens mål om økt førstestillingskompetanse.

Oppmerksomhet omkring fusjonsarbeidet kan medføre forsinkelser i det interne arbeidet med å oppgradere kompetanse til førstestillingsnivå for egne ansatte.

Risiko for ikke å nå mål om utjevning av skjev kjønnsfordeling er rimelig stor fordi de to områdene dette gjelder spesielt, er tradisjonelt kvinnedominert (helsefag) eller mannsdominert

(ingeniørfag).

Det er middels stor risiko for ikke å nå mål om nedgang i sykefravær på grunn av økt gjennomsnittsalder i personalet og økt belastning i arbeidssituasjonen, for eksempel som følge av fusjonen og at mange ansatte er i kvalifiseringsløp i tillegg til undervisning. Det utredes tiltak for å motvirke risikoforholdet.

Den økonomiske situasjonen, herunder EFV

Det er middels risiko for ikke å nå mål om økonomisk balanse i 2008. For å nå dette målet må det holdes stramme budsjetter i 2008, stabil studentmasse og god gjennomstrømming. For en av de to avdelingene som har en presset økonomisk situasjon, går studenttallet for langt ned. Dette betyr reduserte inntekter over undervisningskomponenten, og det krever rask omstilling i forhold til bemannings situasjonen.

Oppbygging av den nye samtidskunstudanningen er kostnads- og ressurskrevende. For at dette ikke skal påføre høgskolen et økonomisk tap, må studie plassene fylles opp og gjennomstrømmingen må være god.

2.2. Plan for tildelt bevilgning for 2008

Jfr. Budsjettrapport tabell 4.3.

Vedlegg

2.1 Nye doktorgradsavtaler, hele 2007

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Helsefag	2	2	0	0	0	0
Praktisk-pedagogisk utdanning	0	0	0	0	0	0
Samfunnsvitenskap	0	0	0	0	3	1
Utøvende musikkutdanning	1	1	0	0	1	1
Totalt	3	3	0	0	4	2

2.2 Samtlige doktorgradsavtaler, høst 2007

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Helsefag	2	2	0	0	0	0
Praktisk-pedagogisk utdanning	1	0	0	0	0	0
Samfunnsvitenskap	4	3	0	0	3	1
Utøvende musikkutdanning	1	0	0	0	1	0
Totalt	8	5	0	0	4	1

2.3 Avlagte doktorgrader, hele 2007

Studium (DBH-kategorier)	Finansiert over institusjonens grunnbudsjett		Finansiert over Norges Forskningsråd		Finansiert over andre eksterne kilder	
	totalt	kvinner	totalt	kvinner	totalt	kvinner
Helsefag	1	1	0	0	0	0
Praktisk-pedagogisk utdanning	2	2	0	0	0	0
Totalt	3	3	0	0	0	0